

„URBI - PLAN” PRACOWNIA URBANISTYCZNA

Małgorzata Sienkiewicz

ul. Armii Krajowej 9/3 08-110 Siedlce

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO PLANU OGÓLNEGO
GMINY MIEDZNA**

Główny projektant:

*mgr inż. arch. Małgorzata Sienkiewicz
uprawnienia urbanistyczne nr 880/89*

Opracowanie:

Aleksandra Rypina

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	5
1. Uwagi wstępne	5
2. Podstawowe założenia i metodyka pracy	5
3. Ogólna charakterystyka gminy Miedzna	6
4. Charakterystyka ustaleń Planu Ogólnego.....	22
5. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	
24	
II. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	25
III. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO DO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	28
1. Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego.....	28
2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych gminy Miedzna	
28	
3. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych powiatu węgrowskiego.....	32
4. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych województwa mazowieckiego.....	34
5. Uwarunkowania wynikające z przepisów szczegółowych, w tym z ochrony obszarów i obiektów objętych odrębnym statusem prawnym.....	36
IV. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY NADBUŻAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	53
1. Oddziaływanie na ludzi.....	53
2. Wpływ na zwierzęta i rośliny	55
3. Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną	56
4. Oddziaływanie na wodę	57
5. Oddziaływanie na powietrze.....	59
6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	59
7. Oddziaływanie na krajobraz	60
8. Oddziaływanie na klimat	61
9. Oddziaływanie na zasoby naturalne	61

10. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	62
11. Oddziaływanie na Nadbużański Park Krajobrazowy i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody	62
12. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie ww. oddziaływaniom	62
V. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU...	63
VI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZENIA.....	63
VII. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	64
VIII. AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU.....	64
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	65

I. WPROWADZENIE

1. Uwagi wstępne

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne we wszystkich sferach rozwojowych: społecznej, gospodarczej, ekologicznej - zapewnia sprzężenie długookresowego planowania i programowania z procesem realizacji inwestycji oraz przyjmuje za podstawę tych działań zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

Zrównoważony rozwój rozumiany jest tutaj jako rozwój społeczno - gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Przez ład przestrzenny należy natomiast rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne: społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne. Jednym z instrumentów dla tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, a także uwzględniającego wymagania ochrony środowiska jest Plan Ogólny Gminy.

„Prognoza” jest realizacją obowiązku określonego w art. 51. Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 13i ust. 3 pkt 3 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje gminę Miedzna w jej granicach administracyjnych.

Zakres i stopień szczegółowości „prognozy” został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 25.10.2024 r. WOOŚ – III.411.340.2024.JDR
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Węgrowie pismem z dnia 16.10.2024 r. ZNS.7040.2.4.2024.1

Cel opracowania prognozy

Opracowanie „Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu Ogólnego gminy Miedzna” ma na celu ocenę ustaleń Planu w aspekcie ochrony walorów środowiska przyrodniczego, jak również określenie przewidywanych jego przekształceń i związanych z tym warunków życia ludzi wynikających z realizacji przyjętych ustaleń Planu.

2. Podstawowe założenia i metodyka pracy

Podstawowym założeniem prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem Planu, jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska, poprzez:

- Identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na biofizyczne i zdrowotne komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w projekcie Planu,
- Dyskusje i współpracy autora prognozy z autorami projektu Planu celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- Pełne poinformowanie podmiotów tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organy samorządu o skutkach wpływu ustaleń Planu dla środowiska przyrodniczego.

Zadanie to wymaga interdyscyplinarnej analizy procesów i zjawisk zachodzących

w środowisku, przy uwzględnieniu zmian w szeroko rozumianym otoczeniu, na które składa się system prawny, postęp cywilizacyjny i techniczny, zachowania i przemiany świadomości społeczności lokalnej itp.

Analizy przeprowadzone w ramach prognozy oparto na założeniach, że:

- Stanem odniesienia dla prognozy są:
 - Istniejący stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu, określony w opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla terenu gminy,
 - Uwarunkowania wynikające z ustaleń projektu Planu Ogólnego gminy Miedzna,
- Działania związane z realizacją systemów technicznych na obszarze objętym Planem realizowane będą zgodnie z zasadami przyjętymi w Planie.
- Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej.
- Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń Planu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

3. Ogólna charakterystyka gminy Miedzna

Gmina Miedzna położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego. Zajmuje powierzchnię 116 km², gminę zamieszkuje 3 544 osoby – wg stanu na 2024 r. Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski, teren gminy położony jest w całości w obrębie Wysoczyzny Siedleckiej, wchodzącej w skład Niziny Południowomazowieckiej, w pasie Nizin Środkowopolskich.

Obszar gminy stanowi urozmaiconą morfologicznie powierzchnię o charakterze falistej wysoczyzny morenowej, położonej od około 120,0 (dolina rzeki Miedzanki w południowo-wschodniej części gminy) do ponad 170,0 m n.p.m. (w obrębie ozu na północ od miejscowości Wrzoski). Charakterystycznym elementem rzeźby są doliny Miedzanki i Ugoszczy, o przebiegu zbliżonym do równoleżnikowego. Towarzyszy im rozbudowana sieć różnej wielkości dolin bocznych, które miejscami mają charakter dolinek erozyjno-denudacyjnych.

Wysoczyznę morenową urozmaicają formy rzeźby polodowcowej powstałe u schyłku zlodowacenia Warty (stadiał dolny tego zlodowacenia). Są to moreny czołowe przeważnie akumulacyjne o wysokościach względnych od 5,0 do 10,0 m. Występują one w rejonie miejscowości Tchórzowa. Znacznie słabiej zaznaczające się w rzeźbie terenu moreny martwego lodu, które można zaobserwować w rejonie wsi Międzyłes i na południe od wsi Ugoszcz. Ozy występują na wschód od miejscowości Miedzna. Na północy we Wrzosek wyróżniono taras kemowy, którego główna część ciągnie się dalej ku północy poza obszarem gminy. Taras kemowy bezpośrednio sąsiaduje z występującą na północ od Wrzosek formą szczelinową.

Formom pozytywnym towarzyszą m.in. niecki wytopiskowe - są to znaczne zespoły obniżeń pozostałych po wytopieniu się płatów i brył martwego lodu. W obrębie wysoczyzny licznie występują mniejsze zagłębienia po martwym lodzie.

Na całym terenie gminy rozprzestrzeniają się równiny sandrowe pochodzące z trzech etapów recesji lądolodu zlodowacenia Warty. Najwyższy poziom sandrowy (I najstarszy) osiąga około 157 m n.p.m. i rozprzestrzenia się we wschodniej i środkowej części omawianego obszaru. Poziom wyższy (II) występuje nieco niżej, około 145-150 m n.p.m. i towarzyszy od wschodu dolinie Liwca. Poziom niższy (III) występuje na wysokości 140,0-143,0 m n.p.m. i jest śladem odpływu wód roztopowych w schyłkowym okresie zaniku lądolodu. Wyznacza on szlak odpływu sandrowego związany z doliną Miedzanki.

Na południowym-zachodzie gminy w morfologii terenu zaznacza się taras erozyjno-akumulacyjny nadzalewowy rzeki Liwiec.

Dno głównych dolin rzecznych gminy zajmują tarasy zalewowe położone na wysokości

1,0-1,5 m np. rzeki, niekiedy są one pokryte torfami. Niektóre części powierzchni sandrowych nadbudowane są przez wydmy i otoczone polami piasków przewianych.

Obszar gminy Miedzna charakteryzuje się dużą naturalnością rzeźby terenu, jej przekształcenia są nieliczne i związane są z powierzchniową eksploatacją surowców mineralnych oraz obiektami infrastruktury technicznej, głównie komunikacyjnej.

Najstarsze występujące w strefie przypowierzchniowej utwory to piaski i żwiry wodnolodowcowe pochodzące z początkowej fazy zlodowacenia Warty. Są one przykryte cienką warstwą glin zwałowych, a ich największe powierzchnie znajdują się na północny-zachód od Wrotnowa.

Gliny zwałowe zlodowacenia Warty znane są z całego omawianego obszaru, są to najczęściej gliny mocno piaszczyste brązowe i rude, bogate w żwiry i otoczaki. Gliny w wielu profilach są dwudzielne, miejscami rozdzielone są serią beżowych ilów zastoiskowych (26,0 m miąższości), złożonych wewnątrz lodowego zbiornika.

Na wschód od wsi Miedzna, w obrębie warstwy glin tego wieku, występują dwa ozy zbudowane ze żwirów, otoczków, piasków różnoziarnistych i glin miąższości do 3,0 m. Poznana miąższość osadów ozów w rozległych odsłonięciach dochodzi do 5,0 m. W okolicach Tchórzowej i na północny-zachód od miejscowości Miedzna poznano moreny czołowe zbudowane z nagromadzeń żwirów, głazów, piasków i płatów glin. Miąższość osadów moren czołowych koło Tchórzowej dochodzi do 7,0 m.

Na powierzchni wysoczyzny występują piaski, żwiry, głazy i gliny moren martwego lodu.

Ponadto miejscami gliny zwałowe wysoczyzny pokrywają piaski i żwiry oraz otoczaki lodowcowe. Ich miąższość jest przeważnie niewielka i waha się około 2 m.

Na wysoczyźnie, w czasie deglacjacji obszaru, uformował się najwyższy, najstarszy poziom sandrowy I. Tworzą go piaski różno-, drobno- i średnioziarniste ze żwirami wodnolodowcowe, jasnobrązowe i żółte. Ich miąższość maksymalnie osiąga 12,0-15,0 m. Dolinie Liwca, od wschodu, towarzyszy niższy, młodszy poziom sandrowy II, który powstał w następnym etapie zaniku lądolodu. W jego budowie dominują na ogół piaski drobno- i średnioziarniste z wkładkami różnoziarnistych i żwirów z otoczkami wodnolodowcowe, jasnobrązowe, szare i żółte, o miąższościach od 2,5 do 5,0 m. Występują one od rejonu wsi Miedzna w kierunku południowym, ku Jartyporom i Jarnicom.

Na północy omawianego obszaru, koło wsi Miedzna i Tchórzowa, płynęły wody roztopowe, po których pozostały piaski wodnolodowcowe i rzeczne wyznaczające najmłodszy, najniższy poziom sandrowy III. Związany jest z wycofywaniem się lądolodu na północ i wytapianiem się lądolodu i brył martwego lodu. W jego budowie zaznacza się przewaga piasków drobnoziarnistych jasnobrązowych i żółtych z grubszymi frakcjami występującymi w postaci wkładek. Ich miąższości dochodzą do 2,0-3,0 m koło wsi Żeleźniki.

Z ostatnim okresem ochłodzenia i formowania się odpływów rzecznych na dalekim przedpolu lądolodu zlodowacenia Wisły związana jest akumulacja osadów w dolinie Liwca: piasków i żwirów, lokalnie z wkładkami mad i namulów, rzecznych tarasów nadzalewowych 3,0-4,0 m n.p. rzeki. Tworzą one tarasy nadzalewowe wyjątkowo okazałe rozwinięte w okolicach Węgrowa po ujście Miedzanki, które osiągają szerokość do 3 km. Są to najczęściej piaski drobno-, średnio- i różnoziarniste przemyte, ze żwirami, szare i jasnoszare, które najlepiej poznano w sondach i w odsłonięciach do głębokości 3,0 m, a ich największa miąższość (17,0 m) występuje w Węgrowie. Występują w nich wkładki (2-30 cm) mad pyłowato-piaszczystych i namulów.

Na niektórych obszarach zbudowanych z glin zwałowych występują pokrywy zwietrzelinowe określone jako piaski i piaski pyłowate zwietrzelinowe (eluwialne). Są to piaski różnoziarniste ze żwirami i otoczkami, czasem pyłowate lub lekko gliniaste, brązowe, rude i szare.

Na powierzchniach piaszczystych, sandrowych i tarasów rzecznych uformowały się

poła piasków eolicznych przewianych i piaski eoliczne w wydmach. Tworzą je piaski drobno- i bardzo drobnoziarniste, jasnożółte. Ich miąższości w obrębie pól piasków przewianych są niewielkie: od 0,8 do 1,6 m, a w wydmach koło dochodzą do 7,0-12,0 m.

Osady złożone wspólnie to piaski drobno- i średnioziarniste, czasem z wkładkami różnoziarnistych, jasnobieżowe, szare, przemyte z laminami mułków ciemnobieżowych, z domieszką żwirów, rzeczne tarasów zalewowych 1,0-1,5 m n.p. W obrębie całego omawianego obszaru, w niektórych obniżeniach wytopiskowych, w najniższych fragmentach dolin nagromadzone zostały piaski humusowe i namuły piaszczyste den dolinnych i zagłębień okresowo przepływowych, ciemnobieżowe i czarne o miąższościach 1,7-2,2 m. W innych obniżeniach występują namuły torfiaste i torfy. Na omawianym obszarze występują torfy niskie, drzewne, drzewno-mszyste, sfagnowe i wełniankowe o miąższościach 1,2-2,9 m.

Na terenie gminy Miedzna zlokalizowane są następujące udokumentowane złoża surowców naturalnych¹:

1. Złoże piasków i żwirów „Żeleźniki I”- złożo zagospodarowane. Znajduje się ono na wschodnim krańcu miejscowości o tej samej nazwie. Serię złożową stanowią utwory lodowcowe. Powierzchnia złoża wynosi 0,668 ha, a jego miąższość od 4,7 do 7,2 m, średnio 6,1 m. Nadkład o grubości 0,3-2,3 m, średnio 1,08 m stanowią: gleba i piaski drobnoziarniste i pylaste. W spągu serii złożowej jest piasek zagliniony. Zawartość ziaren poniżej 2 mm (punkt piaskowy) wynosi 45-60%. Jest to złożo suche. Kruszywo może mieć zastosowanie w budownictwie i drogownictwie.

Złożo jest udokumentowane w kategorii „C1”, z informacji PIG wynika, że dla złoża jest określony teren i obszar górniczy. Zasoby geologiczne tego złoża wynoszą 124 tys. ton. Złożo piasków i żwirów „Żeleźniki I” było eksploatowane odkrywkowo, wgłębnie, od roku 1990 do roku 1996. Użytkownikiem złoża było przedsiębiorstwo Produkcja Materiałów Budowlanych i Wydobywanie Kruszywa w Żeleźnikach.

2. Złożo piasków i żwirów „Żeleźniki II”- złożo rozpoznane szczegółowo, eksploatowane okresowo. Znajduje się w południowo- zachodniej części miejscowości Żeleźniki. Przedmiotowe złożo kruszywa naturalnego to czwartorzędowe piaski o zasobach geologicznych 337 314 ton, zalegające na powierzchni 1,52 ha. Zasobność złoża wynosi 22,18 t/m². Kopalina ta będzie wykorzystywana w budownictwie i drogownictwie, gł. do wykonywania nasypów drogowych i budowlanych. Miąższość wynosi od 2,4 m do 17,0 m, średnio 13,1 m. Nadkład o grubości 0,6 m- 4 m, średnio 2,9 m stanowią gleba i piaski pylaste.

3. Złożo piasków i żwirów „Żeleźniki” - eksploatacja złoża zaniechana. Dla wyeksploatowanego złoża zostały wydane decyzje, w których uznano za zakończoną rekultywację gruntów po wyrobisku kruszywa budowlanego w kierunku rolnym oraz leśnym.

4. Złożo piasków „Zuzułka” - eksploatacja złoża zaniechana. Przedmiotowe złożo nie zostało zrehabilitowane, jednakże eksploatacja została zaniechana. Kontrola przeprowadzona w 1996r. wykazała, że w większości wyrobisko jest nieczynne. Obecnie, na tym terenie, nie ma śladu działalności wydobywczej.

5. Złożo piasków i żwirów „Tchórzowa” – złożo zagospodarowane. Położone w południowo - zachodniej części gminy. Powierzchnia złoża: 1,990 ha; sposób rozpoznania złoża: C1, 5 wierceńmi badawczymi; średnia grubość nakładu: 3,60 m; średnia miąższość złoża: 10,60 m; przewidywana wielkość rocznego wydobycia: do 20 tys. m³.

¹ Dane na podstawie portalu Państwowego Instytutu Geologicznego MIDAS (<https://midas-app.pgi.gov.pl/orzs/r/public/midas/zl-wyszukiwanie?clear=100,101>), stan zasobów na 31.12.2024r.

Ponadto, przy granicy gminy Miedzna, w gminie Kosów Lacki w miejscowości Grzymały znajduje się udokumentowane złoża kruszywa naturalnego, gdzie wydobywane są piaski i żwiry „Grzymały VI”, zajmujące powierzchnię ok. 24ha, przy czym powierzchnia udokumentowanego złoża to ok. 10,75 ha.

Na terenie gminy występuje zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla o nazwie „Tchórzowa”, ustanowione decyzją Starosty Powiatowego w Węgrowie znak: ŚRL.6522.1.2018.MB z dnia 25.06.2018 r. dla złoża Tchórzowa KN18795 kruszywa naturalne pod numerem: 10-7/13/1348.

Cały omawiany teren położony jest w dorzeczu Bugu. Odwadniany jest przez dwa główne ciek powierzchniowe: rzekę Ugoszcz i Miedzankę.

Rzeka Ugoszcz przepływa przez północną część gminy, jest to lewobrzeżny dopływ Bugu. Jej źródło znajduje się w okolicy wsi Wrzoski, a ujście w rejonie wsi Brzuza (gm. Łochów) do starorzecza Bugu. Całość zlewni ma powierzchnię 221,5 km², a rzeka ma 44 km długości. Rzeka jest wąska i ma spadek 0,5 %. Wody rzeki nie są wykorzystywane do celów przemysłowych. Szerokość dna wynosi 0,8-5 m, a głębokość 1,2-1,5 m. Ugoszcz jest częściowo uregulowana (około 10 km w górnym i dolnym biegu rzeki). Wpada do niej kilka mniejszych rzek o niewielkiej powierzchni zlewni. Podczas wysokich stanów Bugu zamykane jest ujście rzeki Ugoszcz, co powoduje powstawanie rozległych rozlewisk wzdłuż jej koryta.

Drugą co do wielkości to rzeka Miedzanka przepływająca przez południową część gminy, która jest prawobrzeżnym dopływem Liwca.

Ponadto na terenie gminy występuje wiele naturalnych i sztucznych oczek wodnych, stawów i innych zbiorników lokalnych – retencyjnych i przeciwpożarowych.

Sieć wód powierzchniowych uzupełniają liczne rowy melioracyjne.

Na obszarze gminy Miedzna użytkowe poziomy wodonośne występują w obrębie dwóch pięter wodonośnych: czwartorzędowego i trzeciorzędowego. Piętro czwartorzędowe ma powszechne rozprzestrzenienie. W jego obrębie wyróżnić można 3 poziomy wodonośne o różnym rozprzestrzenieniu i różnych parametrach hydrogeologicznych.

Pierwszy poziom wodonośny wykształcony w postaci piasków fluwioglacjalnych przypuszczalnie stadiału Warty, lokalnie w górnej partii osadów eemskich, występuje na całym obszarze gminy.

W obrębie gminy Miedzna można wyróżnić kilka rejonów o zróżnicowanych warunkach występowania wód w strefie przy powierzchniowej.

W przepuszczalnych utworach aluwialnych, wodnolodowcowych, organogenicznych i lokalnie lodowcowych oraz eolicznych występuje jeden ciągły poziom wód gruntowych.

W rejonach dolin, zagłębień i obniżeń wody gruntowe zalegają na głębokości 0 -1 m. p.p.t. Występują tu podmokłości i zatorfienia. W okresach wiosennych roztopów, jak również wzmożonych opadów, często zdarza się, że zwierciadło utrzymuje się na powierzchni terenu.

Obszar zalegania wód gruntowych na głębokości 1 – 3 m.p.p.t. obejmuje zarówno tereny przyległe do dolin cieków powierzchniowych, jak również niewielkie powierzchnie na wysoczyźnie. Przy silnie rozwiniętym systemie dolin na obszarach tych wody opadowe utrzymują się na wysokim poziomie. Na terenach położonych w większej odległości od dolin i obniżeń swobodne zwierciadło wód gruntowych zalega na głębokości przekraczającej 3,0 m. p.p.t. i nie stanowi istotnego utrudnienia przy lokalizacji nowej zabudowy (przy prowadzeniu robót fundamentowych czy wykopów pod infrastrukturę techniczną).

Wody gruntowe tego rejonu są zasilane głównie poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, charakteryzują się bardzo dużą amplitudą wahań, miejscami dochodzącą do 1,0 m. Wody te z uwagi na płytkie położenie i brak izolacji są bardzo narażone na degradację. Największe zagrożenie dla tego poziomu stanowią tereny o nieregulowanej gospodarce ściekowej, na których stosuje się szamba.

Drugim czynnikiem powodującym degradację płytkich wód przypowierzchniowych jest rolnictwo. Stosowanie z dużą intensywnością nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w strefach, w których zalegają niezolowane wody na małej głębokości prowadzi do ich degradacji.

Tam, gdzie osady piaszczyste posiadają stosunkowo niewielką miąższość i na głębokości mniejszej niż 2,0 m zalegają utwory słaboprzepuszczalne. Po intensywnych opadach lub w czasie roztopów mogą pojawiać się lokalne i nieciągłe poziomy wód gruntowych. Miąższość warstwy wodonośnej jest bardzo zmienna i zależy od głębokości zalegania stropu utworów słaboprzepuszczalnych. Z uwagi na małą zasobność i okresowe pojawianie się – poziom ten w zasadzie nie ma żadnego znaczenia gospodarczego.

W strefie zwartych wychodni glin zwałowych panują zdecydowanie inne warunki hydrogeologiczne – brak jest tu jednego ciągłego poziomu wód przypowierzchniowych. Uwarunkowane jest to oczywiście budową geologiczną tego rejonu. Są to praktycznie tereny bezwodne w strefie przypowierzchniowej. Wody gruntowe mogą pojawiać się płytko tylko w rejonach występowania soczew osadów przepuszczalnych, przy czym są to poziomy bardzo mało zasobne, bez znaczenia gospodarczego. Lokalnie, w strefach silnego spiaszczenia od powierzchni glin zwałowych, w okresie opadów i roztopów, mogą występować płytkie wody gruntowe, które mają jedynie znaczenia dla stanu zdrowotnego szaty roślinnej oraz właściwości wilgotnościowych gleb.

Teren gminy położony jest w regionie klimatycznym mazowiecko-podlaskim.

Zaznaczają się tu wpływy zarówno klimatu oceanicznego jak i kontynentalnego z przewagą klimatu kontynentalnego. Średnie temperatury miesięczne kształtują się od około -4,5°C (styczeń) do około 18°C (lipiec) przy średnich rocznych 7,1°C. Liczba dni z przymrozkami tj. temperaturą minimalną w ciągu doby spadającą poniżej 0°C wynosi przeciętnie 110-130. Okres wegetacyjny w którym średnia temperatura powietrza przekracza 5°C trwa poniżej 210 dni w roku. Średnia roczna suma opadów w obrębie badanego arkusza jest niższa od średniej dla Polski i waha się w przedziale 550-600 mm, najmniej opadów przypada na styczeń i luty, najwięcej na lipiec. Średnia wilgotność powietrza w ciągu roku wynosi około 82%. Dominują wiatry, z kierunku zachodniego i północno-zachodniego. Liczba dni pochmurnych jest mniejsza niż 140. Na badanym arkuszu latem i jesienią dominują wiatry zachodnie (W), wiosną znaczny udział mają wiatry z sektora północnego (NW i N), w zimie częste są wiatry południowo-wschodnie (SE).

Topoklimat

Podstawowe znaczenie dla kształtowania się warunków topoklimatycznych ma wymiana energii zachodząca na powierzchni granicznej między atmosferą a podłożem. Zróznicowanie topoklimatyczne terenu objawia się najsilniej w warunkach pogody radiacyjnej- bezchmurnej lub z małym zachmurzeniem i bezwietrznej.

Wartości składowych bilansu cieplnego, a co za tym idzie różnorodność warunków topoklimatycznych zależą od: rzeźby terenu, rodzaju podłoża, jego pokrycia i uwilgotnienia, odsłonięcia horyzontu, itd. Czynniki wymienione na pierwszym miejscu odgrywają najistotniejszą rolę spośród cech charakterystycznych podłoża, prowadzą do wyodrębnienia typów klimatów - form wypukłych, płaskich i wklęsłych. Znaczny udział w modyfikacji naturalnych warunków klimatycznych obszaru ma wprowadzenie nań zabudowy oraz rodzaj zagospodarowania przestrzeni. Także dominującą funkcję w kształtowaniu klimatu przejmują duże powierzchnie leśne.

Na omawianym terenie warunki topoklimatyczne są kształtowane głównie przez czynniki:

- obecność form dolinnych,
- niezbyt duży udział terenów z płytkimi wodami gruntowymi,
- obecność dużych kompleksów leśnych,
- duży udział terenów niezabudowanych, otwartych,
- urozmaicenie rzeźby terenu,

- mały stopień intensywności zabudowy.

Stan czystości powietrza atmosferycznego i zagrożenie hałasem

Ogólnie w całym województwie mazowieckim odnotowywano pozytywne tendencje zmian stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego.

Stan powietrza atmosferycznego na terenie gminy Miedzna można określić jak dobry, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych norm. W obrębie gminy brak jest istotnych, punktowych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Teren gminy to teren typowo rolniczy, emisja gazów i pyłów do powietrza nie przekracza wartości dopuszczalnych.

Podstawowym procesem zanieczyszczania atmosfery jest energetyczne spalanie paliw w małych kotłowniach i piecach. Drugim źródłem jest transport drogowy.

W strefach potencjalnego uciążliwego oddziaływania ciągów komunikacyjnych należy wykluczyć uprawę roślin sadowniczych i ogrodniczych oraz lokalizację nowej zabudowy związanej ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi.

Na terenie gminy Miedzna brak jest istotnych punktowych źródeł emisji hałasu. Choć pewne uciążliwości na terenach przyległych może wywoływać tartak znajdujący się w miejscowości Wola Orzeszowska.

Największym zagrożeniem jest jednak hałas komunikacyjny. Można jednak stwierdzić, że nie ma tutaj ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu pojazdów samochodowych i nie występują strefy przekroczeń dopuszczalnych norm emisji hałasu komunikacyjnego.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym

Źródłem tego promieniowania są wszystkie urządzenia elektryczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i odbiorniki telefonii komórkowej, radiotelefony itp.

Do najważniejszych czynników mających wpływ na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka (tzw. parametrów pola) należą:

- odległość od źródła promieniowania
- natężenie pola elektromagnetycznego
- czas ekspozycji.

Na terenie gminy źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są przede wszystkim:

- linia elektroenergetyczna 400 kV,
- linia elektroenergetyczna 110 kV,
- stacje bazowe telefonii cyfrowej.

W przypadku stacji bazowych telefonii komórkowej pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludzi. Natomiast, jeśli chodzi o napowietrzne linie elektroenergetyczne, należy wzdłuż nich zachować strefę ochronną wolną od zabudowy związanej ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi o szerokości po 19m licząc od osi linii (dla linii 110kV) i 35m (dla planowanej linii 400kV) oraz po 40m (dla istniejącej linii 400kV).

Gmina Miedzna jest gminą o charakterze wybitnie rolniczym. Według rejonizacji glebowo – rolniczej Instytutu Uprawy i Gleboznawstwa w Puławach gmina Miedzna znajduje się w tak zwanym Regionie Sokołowsko – Siedleckim. Na terenie gminy przeważają gleby średniej przydatności rolniczej, należące głównie do IV-VI klasy bonitacyjnej. Dominują tu gleby lekkie i bardzo lekkie - bielcowe i rdzawe wytworzone z piasków gliniastych i żwirów piaszczystych. Miejscami na piaskach gliniastych i lekkich glinach wytworzyły się gleby płowe i gleby brunatne wylugowane. Skalami macierzystymi dla gleb są utwory lodowcowe i wodnolodowcowe - piaski i gliny, tylko w dolinach rzecznych występują mady i namuty. Użytki zielone występują zaś głównie w madach, glebach murszowych, torfach i czarnoziemiach.

Monitoring chemizmu gleb był przeprowadzony w punkcie pomiarowo-kontrolnym w miejscowości Wrotnów. Określono, że dla: kadmu, miedzi, niklu, cynku, ołowiu i WWA zanieczyszczenie gleby wynosi 0 stopni, natomiast dla siarki siarczanowej- 2 stopnie. Uzyskane wyniki pozwalają zakwalifikować gleby jako nie zanieczyszczone, o naturalnej zawartości metali ciężkich. W punkcie pomiarowym stwierdzono klasę bonitacyjną IVa.

Dla potrzeb doradztwa rolniczego badania gleb na tym obszarze były kontynuowane przez Stację Chemiczno-Rolniczą w Warszawie- Wesołej. Na tej podstawie określono zasobność w fosfor jako dość wysoką, natomiast w przypadku potasu i magnezu- jako niską. Stwierdzono ponadto, że na obszarze dominują gleby o odczynie kwaśnym i bardzo kwaśnym (77,5 %), a około 63,5 % wymaga wapnowania. Kwasowość jest bardzo istotnym wskaźnikiem, gdyż decyduje o zmniejszeniu wielkości plonów i zwiększeniu przyswajalności metali ciężkich przez rośliny. Jej wzrost wynika przede wszystkim z czynników klimatyczno - glebowych i niewłaściwego nawożenia mineralnego. Gmina Miedzna nie jest narażona na znaczny wpływ zanieczyszczeń, gdyż nie jest uprzemysłowiona. Najważniejsze jest więc zabezpieczenie gleby przed erozją, niszczeniem mechanicznym i niewłaściwymi zabiegami rolniczymi, naruszającymi równowagę przyrodniczą.

Na terenie gminy podstawowe znaczenie dla kształtowania struktury przyrodniczej mają lasy oraz doliny rzeczne.

Lasy nie są równomiernie rozmieszczone, największe kompleksy leśne zlokalizowane są w północnej części gminy oraz na północ od miejscowości Miedzna i Tchorzowa.

Lesistość w gminie Miedzna wynosiła w 2024r. 28,5% (wg Głównego Urzędu Statystycznego Bank Danych Lokalnych, dalej: GUS BDL), co przy średniej wojewódzkiej około 23,4% kwalifikuje ją do gmin o wysokiej lesistości.

Na terenie gminy największe powierzchnie zajmują siedliska świeże (LMśw, Lśw, BMśw i Bśw), co wiąże się z występowaniem większości lasów na glebach uboższych- bielicowych i rdzawych wytworzonych z piasków. Siedliska wilgotne, rzadziej spotykane, związane są z terenami dolin i obniżeń, gdzie często występują podmokłości. Natomiast w rejonach występowania osadów eolicznych najbardziej rozpowszechnione są siedliska suche.

Według danych z Nadleśnictwa Łochów lasy tego rejonu charakteryzują się znaczną przewagą sosny jako gatunku panującego na większości siedlisk borów, borów mieszanych, a także lasów mieszanych. Jest to wynikiem występowania na tym terenie dość ubogich siedlisk oraz zaszłości gospodarki leśnej okresu powojennego. Podczas zalesiania gruntów i odnawiania lasów wskutek przybliżonego i nie zawsze precyzyjnego rozpoznania warunków glebowych oraz preferencji sosny jako gatunku o największej przydatności dla gospodarki, masowo wprowadzano ten gatunek na większość siedlisk. Rola pozostałych gatunków była ograniczana. Obecne rozpoznanie siedlisk daje podstawy do przebudowy drzewostanów na bardziej zgodne z siedliskiem i naturalnymi zespołami roślinnymi, w związku z czym udział gatunków liściastych, zwłaszcza dęba, olszy, a także gatunków domieszkowych - lipy, modrzewia itp., stopniowo, ale systematycznie się zwiększa. Występujące tu lasy to przede wszystkim jednogatunkowe drzewostany, które stanowią 48% powierzchni leśnej. 28 % lasów to drzewostany złożone z dwóch gatunków, 16% drzewostanów ma w swoim składzie 3 gatunki a 8% 4 i więcej gatunkowe. Rzeczywiste zróżnicowanie gatunkowe jest większe, ponieważ powyższe zestawienie dotyczy jedynie gatunków panujących i współpanujących, a więc pomija się sporadyczną i domieszkową obecność innych gatunków drzew w drzewostanie.

Przeciętny wiek drzewostanów wynosi 55 lat. Najcenniejsze ekosystemy leśne tworzone są przez stare, ponad stuletnie drzewostany. Dopiero w takich drzewostanach mają szansę rozwinąć się bogate zespoły fauny: liczne bezkręgowce, ptaki owadożerne, grzyby itp.

Na terenie gminy drzewostany w tym wieku są nieliczne.

Jak wspomniano wyżej największe rozprzestrzenienie na terenie gminy mają siedliska świeże. Siedliska ubogie świeże bez wyraźnego wpływu wody gruntowej lub pod słabym jej wpływem.

Zbiorowiska świeże występują na siedliskach piaszczystych. W zbiorowiskach tych tworzą się umiarkowanie kwaśne gleby bielicowe lub rdzawe bielicowane, rzadziej brunatne lub płowe bielicowane, o słabo zaawansowanym procesie bielicowania bez wyraźnych wpływów wód gruntowych na górne horyzonty profilu.

Są to zbiorowiska pod względem bioterapeutycznym i psychoregulacyjnym uniwersalne.

W strefach wysokiego zalegania wód gruntowych występują siedliska wilgotne i mokre. Siedliska wilgotne i mokre związane są z osadami piaszczystymi dość ubogimi, pozostającymi pod wpływem wód gruntowych, stagnujących na głębokości ok. 1 m. Tworzą się w tych warunkach rozmaite gleby glejowe i bielicowo-glejowe.

Z obszarami dolin, na terenie gminy Miedzna, związane są olsy (Ol). Siedliska olsowe zajmują miejsca oddalone od bezpośredniego wpływu cieków wodnych, ale jednocześnie tam, gdzie poziom wód gruntowych przez dłuższy czas (ok. 200 dni w roku) pozostaje ponad powierzchnią terenu. Struktura takiego lasu jest kępowo-dolinkowa z gatunkami szuwarowymi i gatunkami lasów liściastych. Siedliska olsowe występują w gminie sporadycznie.

Bór suchy (Bs) występuje rzadko na terenie gminy. Zajmuje z reguły wierzchołkowe części wydm lub osady o genezie eolicznej, miejsca najbardziej suche z bardzo głębokim poziomem wody gruntowej. Drzewostan sosnowy o rozluźnionym zwarcie, ok. V bonitacji i bardzo złej jakości technicznej. Warstwa krzaczkowatych porostów jest silnie rozwinięta, a warstwa zielna złożona jest głównie z krzewinek i wąskolistnych traw o skupiskowym występowaniu. Są to przeważnie jednogatunkowe zbiorowiska sosny, czasami z domieszką brzozy (rzadko także świerka), w warunkach naturalnych o kilku podwarstwach, w warunkach sztucznych drzewostanów zwykle jednowiekowy, niekiedy z dębem tzw. „podokapowym”, o umiarkowanie lub słabo rozwiniętej warstwie krzewów (niekiedy silniejszy rozwój jałowca), z ubogim florystycznie i słabo zwartym runem krzewinkowym (rzadziej krzewinkowo - trawiastym) oraz z bogatą i tworzącą zwarty kobierzec warstwą mszystą.

Czynniki zagrażające trwałości ekosystemów leśnych dzielą się na:

- antropogeniczne;
- biotyczne;
- abiotyczne.

Czynniki antropogeniczne

a) Zanieczyszczenia powietrza, zakłady przemysłowe, szlaki komunikacyjne.

W zasięgu terytorialnym gminy brak jest większych zakładów przemysłowych mogących w niekorzystny sposób oddziaływać na środowisko.

b) Defoliacja

Miernikiem kondycji zdrowotnej lasów jest poziom uszkodzenia liści drzew (defoliacji) w odniesieniu do drzew zdrowych w danych warunkach siedliskowych i klimatycznych. Drzewostany Nadleśnictwa Łochów zaliczone zostały do słabo uszkodzonych o defoliacji w przedziale 21-25%.

c) Zagrożenia spowodowane oddziaływaniem turystyki

Niekontrolowana penetracja terenów leśnych przejawia się w niszczeniu roślin, mrowisk, gniazd ptaków, wykopywaniem chronionych gatunków roślin, niszczeniem ogrodzeń upraw i gniazd, podpalenia.

Po części z turystyką związane jest zaśmiecanie obszarów leśnych. Zjawisko to obserwowane jest na obrzeżach kompleksów leśnych jak też wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez obszary leśne. Z obserwacji terenowych wynika, że problem zaśmiecania lasów na terenie gminy Miedzna jest miejscami istotny.

d) Zagrożenie pożarowe

Główne przyczyny pożarów to: podpalenia i nieostrożność osób dorosłych.

Czynniki biotyczne

Do zagrożeń biotycznych zaliczamy szkody powodowane przez: owady leśne, grzyby patogeniczne i zwierzynę łowną.

Do głównych zagrożeń powodowanych przez owady na terenie nadleśnictwa należy stałe zagrożenie przez brudnicę mniszkę.

Dużym problemem są też zwójki i miernikowce. Powodują one znaczne szkody w drzewostanach liściastych, głównie dębowych. Żery powodowane są przede wszystkim przez gąsienice piędzika przedzimka, zimowka ogłotniaka oraz zwójki zieloneczki. Narażone są również uprawy zarówno z panującym dębem, jak i występującym w udziale czy domieszce, ponieważ gąsienice przechodzą z sąsiednich, opanowanych drzewostanów.

Pewne nieznaczne zagrożenie może występować ze strony korników.

Nowo zakładane uprawy sosnowe mogą być zagrożone przez szeliniaki, jednakże w ubiegłym okresie powierzchnia upraw zagrożonych przez tego owada stała malała.

Poważne zagrożenie występuje w drzewostanach z jesionem. Obserwowane od kilku lat zjawisko zamierania drzewostanów jesionowych dotknęło również Nadleśnictwa Łochów. Niesprecyzowane do tej pory przyczyny tego zjawiska pozwalają jednak przypuszczać o kompleksowym charakterze tej choroby. Na starszych drzewach tworzą się suchoczuby, następnie zamierają całe korony. Młode jesiony wykazują objawy zgorzeli kory pędów.

Do najpoważniejszych chorób grzybowych stale zagrażających drzewostanom nadleśnictwa należą: huba korzeni, opieńkowa zgnilizna korzeni i rdza pęcherzykowata kory sosny (obwar). W starszych drzewostanach sosnowych występuje również huba sosny. Hubą korzeni zagrożone są przeważnie lite sośniny na gruntach porolnych. Z kolei opieńkowa zgnilizna korzeni atakuje głównie uprawy i młodniki w obrębie Węgrów.

Do innych chorób stwierdzanych na obszarze nadleśnictwa zaliczyć trzeba mączniaka dębu i osutkę sosny, atakującą przegęszczone uprawy sosnowe.

Szkody na obszarze nadleśnictwa powodowane przez zwierzynę należy zaliczyć do gospodarczo znośnych.

Czynniki abiotyczne

Na lasy mogą wpływać ujemnie zarówno czynniki glebowe, jak i atmosferyczne, jeżeli odbiegają znacznie od optymalnych dla danych drzewostanów. Spośród czynników glebowych, szczególnie niekorzystnie oddziałuje na las nadmierna wilgotność lub jej niedostatek, wahania poziomu wody gruntowej, niedostatek lub nadmiar składników mineralnych, niewłaściwa struktura gleby, źle rozkładająca się ściółka z grubą warstwą surowej butwiny. Zakłócony rozwój drzewostanów sprzyja ich osłabieniu, następstwem czego jest wzmożona podatność na choroby grzybowe i ataki szkodników owadzych. W celu przeciwdziałania tym zjawiskom należy prowadzić zabiegi melioracyjno-hodowlane, nadające glebie pożądane właściwości fizyczne i chemiczne dla rozwoju drzewostanów.

Do czynników atmosferycznych oddziałujących negatywnie na lasy należą: wiatry, wyładowania, opady atmosferyczne oraz niskie i wysokie temperatury powietrza.

Wiatry

Wiatry powodują zwłaszcza na ścianach lasu graniczących z otwartą przestrzenią, przesychnięcie gleby, zubożenie jej, utratę ciepła i wilgotności, a także zmniejszenie zawartości w powietrzu dwutlenku węgla (CO₂). Następstwem tych procesów jest spadek przyrostu roślin, wzrost transpiracji i zakłócenie fotosyntezy. Wskutek nadmiernego wyparowania wody młode pędy drzew obumierają. Drzewa od strony wiatrów panujących pochylają się, wykształcają chorągiewkowatą koronę i ekscentryczne słoje roczne. Silne, huraganowe wiatry, zdarzające się sporadycznie,

powodują głównie uszkodzenia mechaniczne w postaci obłamywania gałęzi, naruszania systemu korzeniowego, pękania strzał, wywracania drzew z korzeniami oraz łamania ich grupowo, gniazdowo, pasowo i powierzchniowo. W przypadku bardzo silnych i huraganowych wiatrów, szkody mają charakter klęsk gospodarczych. Największe szkody występują na skrajach drzewostanów, w gniazdach i lukach, ale niekiedy także w środku drzewostanu.

Najbardziej podatny na szkody od wiatru jest świerk pospolity, a z gatunków liściastych brzoza i osika, natomiast do gatunków bardziej odpornych na działanie wiatru zalicza się: sosnę pospolitą, modrzewia europejskiego, dęba szypułkowego i bezszypułkowego. Większe szkody od wiatru powstają w drzewostanach jednogatunkowych niż mieszanych, zwłaszcza w jednogatunkowych drzewostanach o wysoko osadzonych koronach, w których współczynnik smukłości drzew (stosunek wysokości w m do pierśnicy w cm) jest większy lub równy jeden.

Wyładowania atmosferyczne

Na uszkodzenia od piorunów najbardziej narażone są drzewa wysokie, dobrze zakorzenione i na glebach wilgotnych: dęby, topole, wiązy, jesiony, modrzewie, sosny i świerki. Szkody od piorunów mają charakter mechaniczny i fizjologiczny. Wokół uderzonego drzewa niekiedy zamierają drzewa sąsiednie, co tłumaczy się istnieniem zjawiska zrastania się korzeni drzew sąsiednich i przemieszczaniem wyładowania elektrycznego za ich pośrednictwem. Następstwem jest obumieranie włóśników korzeniowych całej grupy drzew, co powoduje utrudnienia w pobieraniu wody i stopniowe zamieranie drzew. Pioruny, którym nie towarzyszą opady atmosferyczne, zwiększają niebezpieczeństwo powstania pożarów.

Opady atmosferyczne

Opady atmosferyczne w postaci deszczu stanowią podstawowe źródło zasilania gleby w wodę. Brak lub niedobór wody powoduje negatywne skutki dla roślin, zwłaszcza młodych, ze słabo wykształconym systemem korzeniowym. Dla starszych roślin, długotrwała susza jest mniej niebezpieczna, powoduje jednak znaczne ograniczenie czynności fizjologicznych, czego następstwem jest zmniejszenie przyrostu masy drzewnej. Nadmierne opady występujące w postaci deszczu, gradu, okiści, gołoledzi i szadzi są szkodliwe dla lasu. Intensywne deszcze i grad powodują bezpośrednie uszkodzenia mechaniczne na skutek uderzenia.

Gęste opady mokrego śniegu przy pogodzie bezwietrznej i temperaturze około 0⁰ C może powodować okiść. Pod ciężarem nagromadzających się w koronach zwałów śniegu łamią się gałęzie i strzały drzew.

Do gatunków najbardziej wrażliwych na szkody powodowane przez obfite opady mokrego śniegu, okiść oraz szadz zalicza się sosnę, a z liściastych olszę i topolę, natomiast do najbardziej odpornych - jodłę, modrzew i brzozę.

Wysokie temperatury powietrza

Długie oddziaływanie wysokich temperatur powietrza powyżej (35-40⁰ C) wpływa ujemnie na większość roślin, wskutek zahamowania procesów asymilacyjnych oraz wzmożenia procesów oddychania i transpiracji. Z wysoką temperaturą łączy się najczęściej brak opadów atmosferycznych, a co za tym idzie susza glebowa i atmosferyczna. Mało odporne na suszę są: świerk pospolity, modrzew zwyczajny, olsza czarna, jesion wyniosły i brzoza brodawkowata. Do średnio odpornych zaliczamy jodłę pospolitą, klon jawor, grab pospolity i dąb szypułkowy, natomiast dużą odporność wykazują - sosna pospolita, wiąz szypułkowy, jarzab pospolity. Jednak w pierwszym okresie życia wszystkie gatunki drzew są wrażliwe na suszę.

Objawami suszy jest wędnięcie i usychanie roślin, bądź ich części. Pośrednimi objawami jest osłabienie owocowania, mniejszy urodzaj nasion, zmniejszenie wzrostu i przyrostu drzew. Drzewostany osłabione suszą są podatne na szkody ze strony czynników patogenicznych, głównie ze strony szkodników wtórnych i chorób

grzybowych.

Niskie temperatury powietrza

W zależności od pory występowania wyróżnia się mrozy zimowe i przymrozki. Mrozy zimowe powodują wymarzenie systemów korzeniowych drzew, które są bardziej wrażliwe na działanie niskich temperatur niż części nadziemne. Występowanie mrozu przy braku pokrywy śnieżnej powoduje niekiedy dotkliwe straty w szkółkach.

Pod wpływem silnych mrozów tworzą się, wskutek pęknięcia pni, szczeliny mrozowe. Do gatunków podatnych na pęknięcia mrozowe zalicza się: dęba szypułkowego, buka zwyczajnego, wiąza szypułkowego, jesion wyniosłego, natomiast do najbardziej odpornych zalicza się: sosnę pospolitą, brzozę brodawkowatą, topolę osikę i olszę czarną.

Dość odpornymi są: grab zwyczajny, brzoza brodawkowata, olsza czarna, topola osika i sosna pospolita.

Poza w/w zbiorowiskami leśnymi na terenie gminy Miedzna licznie występują zbiorowiska zieleni półnaturalnej o walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Szuwary

Różnorodne ubogie florystycznie, lecz bujne, właściwe zbiorowiska szuwarowe, najczęściej z trzciną. Mogą występować tu samodzielnie zespoły, takie jak szuwary: trzcinowe, mannowe, tatarakowe, pałkowe, mozgowe.

Zbiorowiska szuwarów związane są z siedliskami trwale lub choćby na dłuższy okres czasu podtopionymi lub zalanymi wodą do ok. 1-2 m głębokości. Szuwary występują często, ale zwykle na niewielkich powierzchniach. Najczęściej spotykamy je w starorzeczach i odciętych lub izolowanych od głównego nurtu odnogach rzeki. Często tworzą one kompleks przestrzenny z wiklinami nadrzecznymi.

Zarośla wierzbowe.

Są to zarośla o wysokości zwykle 2-4 m zwarte, z runem zielnym, bujnym.

Zbiorowiska występujące stale przy nurcie rzeki, we wszystkich tych miejscach, gdzie znajdują się świeżo odłożone pokłady piasków rzecznych, a więc przede wszystkim w obrębie koryta rzeki mało przekształconej. Skutkiem zniszczenia lasów, zarastania łąk i z innych powodów zbiorowiska zarośli wierzbowych występować mogą na siedliskach wtórnych na dawno już utrwalonych madach piaszczystych. W kompleksy przestrzenne wchodzi najczęściej z: łęgami wierzbowo-topolowymi, szuwarami, łąkami zalewnymi i ziołoroślami z nawłocią.

Łąki i pastwiska świeże i wilgotne

Zespoły roślinności występujące na okresowo zalewanych dolinach rzecznych, użytkowane jako łąki lub pastwiska. Są to zbiorowiska trawiaste o zróżnicowanej wysokości od ok. 0,2 do 1 m, często roślinności trawiastej towarzyszą drzewostany wierzbowe i topolowe.

Bardzo istotne jest znaczenie higieniczno sanitarne tych zbiorowisk przez łatwe przyswajanie wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń, zarówno gazowych jak i metali ciężkich. W mniejszym stopniu absorbowane są przez nie pyły.

W miejscach, gdzie gleba nie jest jeszcze prawie wytworzona, często na wydmach, w piaskowniach, nasypach, ugorach, w miejscach o zniszczonej pokrywie glebowo-roślinnej występują *murawy piaskowe różne*. Stosunkowo częste w kompleksach przestrzennych, głównie z przekształconymi lasami sosnowymi lub z roślinnością ruderalną.

Są to zróżnicowane murawy piaskowe tworzone przez wąskolistne trawy z udziałem gatunków światłolubnych i psammofilnych, na ogół nietworzące darni.

Wśród nich występują charakterystyczne *Murawy szczołlichowe* - pionierskie zbiorowiska luźnych piasków siedliska skrajnie ubogiego i o dużym nasłonecznieniu.

Najlepiej radzi sobie tu niska, zbitokępkowa trawa o szaroniebieskiej barwie Szczotlicha siwa, zwana kozią bródką. Jest ona znakomicie przystosowana do trudnych warunków. Ma rozbudowany system korzeniowy oraz potrafi odnawiać się po zasypaniu piaskiem.

Są to luźne i bardzo luźne murawy trawiaste zwykle niepokrywające całości powierzchni gleby i nietworzące darni.

Na terenie gminy największe powierzchnie zajmuje roślinność pól uprawnych. Zabudowie zagrodowej towarzyszą drzewa i krzewy ozdobne, pojedyncze drzewa owocowe. Najczęściej występujące gatunki drzew i krzewów ozdobnych to: lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy, klon pospolity, wiąz, jesion wyniosły, lilak, dereń biały, róża pospolita i leszczyna. Sady najczęściej tworzą jabłonie, grusze, śliwy, wiśnie często spotykane są również orzech włoski. Roślinność towarzysząca zabudowie mieszkaniowej na ogół jest w dobrym stanie zdrowotnym i mimo wielu zastrzeżeń odnośnie kompozycji poszczególnych zespołów roślin stanowi wartościowy element szaty roślinnej.

Na terenie całej gminy wielkie znaczenie przyrodnicze i krajobrazotwórcze mają zadrzewienia, zakrzewienia i pojedyncze drzewa śródpolne. Rozbudowa układu drogowego, rozszerzenie stref budownictwa mieszkaniowego, tworzenie nowych obszarów usługowych wywiera zdecydowanie negatywny wpływ na krajobraz wiejski. O ile gęsta sieć zadrzewień utrudnia mechanizację prac polowych to liczne badania dowodzą o dużej ich roli w kształtowaniu równowagi biologicznej rolniczego środowiska wiejskiego jak również ich wkład w upiększanie krajobrazu.

Zadrzewienia śródpolne mogą mieć różnorodną genezę:

- z reliktyw naturalnej roślinności leśnej,
- w wyniku spontanicznej kolonizacji dokonywanej przez drzewa i krzewy,
- przez nasadzenia jedno lub wielogatunkowych zadrzewień.

Zespoły roślinności śródpolnej tworzą najczęściej lipy, klony, topole, olsze, wierzby, wiązy, dęby i jesiony, natomiast spośród krzewów dominują tarnina, głóg, trzmielina, bez czarny i koralowy, derenie, kalina itd.

Zadrzewienia śródpolne pełnią szereg ważnych funkcji:

- mają działania wiatrochronne
- hamują erozję wietrzną,
- zmniejszają parowanie sumaryczne (ewapotranspirację),
- zwiększają tworzenie się rosy,
- powodują (w skali globalnej) zwiększenie ilości opadów,
- wpływają na zwiększenie wilgotności gleb,
- zatrzymują szkodliwe emisje.

W niewielu miejscach na terenie gminy, gdzie przez człowieka została zniszczona zieleń naturalna, a nie została wprowadzona nowa zieleń sztucznie ukształtowana, rozwijają się spontaniczne formy roślinności ruderalnej. Są to formy azotolubne i wapieniolubne, odgrywające znaczącą rolę w utrwalaaniu podłoża i wytwarzaniu warstwy gleby, jednak jej walory estetyczne są bardzo małe.

Podczas rocznej inwentaryzacji ptaków (wykonano łącznie 33 kontrole ornitologiczne) na obszarze planowanej inwestycji, wraz ze strefą buforową stwierdzono 83 gatunki ptaków (Tab. 3). Spośród nich 12 gatunków znajdowało się w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Wśród gatunków lęgowych nie odnotowano zamieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Gatunki przyporządkowano do następujących kategorii:

- lęgowe na powierzchni – 51 gatunki,
- lęgowe poza powierzchnią, jedynie zalatujące na nią – 13 gatunków,
- przelotne (żerujące lub odpoczywające na powierzchni) – 11 gatunków,
- przelotne, nie związane z powierzchnią – 7 gatunków,

- zimujące – 1 gatunek.

Stwierdzoną liczbę gatunków należy uznać za przeciętną, jak na tę wielkość i zróżnicowanie środowisk. Spośród gatunków zamieszczonych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, w obszarze oddziaływania bezpośredniego stwierdzono gniazdowanie jednej pary gąsiorka i jednej pary ortolana. Jednakże zagęszczenia gatunków z Dyrektywy Ptasiej nie różniły się znacząco od zagęszczeń na innych terenach Mazowsza i Podlasia. Spośród gatunków kolonijnych odnotowano w Miedznej kolonię lęgową gawrona – 230 gniazd, a także brzegówki – 5 par. Spośród gatunków nietypowych dla krajobrazu rolniczego stwierdzono przelotne mewy siwe i rybitwy białoskrzydłe.

Występowanie gatunków ptaków na obszarze badań z wyróżnieniem gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej (wg Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn.: Budowa elektrowni wiatrowej na terenie działki nr ew. 762/1, położonej na gruntach wsi Miedzna, gm. Miedzna o mocy 2,3 do 2,5 MW.)

Gatunek	lęgowy	zalatujący z sąsiedztwa	przelotny żerujący	przelotny	zimujący
Bażant <i>Phasianus colchicus</i>	+				
Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>		+			
Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>		+			
Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>				+	
Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	+				
Bogatka <i>Parus major</i>	+				
Cierniówka <i>Sylvia communis</i>	+				
Czajka <i>Vanellus vanellus</i>			+		
Czarnogłówek <i>Poecile montanus</i>	+				
Czubatka <i>Lophophanes cristatus</i>	+				
Czyż <i>Carduelis spinus</i>			+		
Dymówka <i>Hirundo rustica</i>	+				
Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>		+			
Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	+				
Dzwoniec <i>Carduelis chloris</i>	+				

Gawron <i>Corvus frugilegus</i>	+				
Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	+				
Gęgawa <i>Anser anser</i>				+	
Gil <i>Pyrrhula pyrrhula</i>					+
Grubodziób <i>C. coccythraustes</i>	+				
Grzywacz <i>Columba palumbus</i>	+				
Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>		+			
Jer <i>Fringilla montifringilla</i>			+		
Jerzyk <i>Apus apus</i>	+				
Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>	+				
Kawka <i>Corvus monedula</i>	+				
Kopciuszek <i>Phoenicurus ochruros</i>	+				
Kos <i>Turdus merula</i>	+				
Krogulec <i>Accipiter nisus</i>		+			
Kruk <i>Corvus corax</i>		+			
Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>		+			
Kukułka <i>Cuculus canorus</i>	+				
Kulczyk <i>Serinus serinus</i>	+				
Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>	+				
Lerka <i>Lullula arborea</i>		+			
Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>	+				
Makolągwa <i>Carduelis cannabina</i>	+				
Mazurek <i>Passer montanus</i>	+				
Mewa siwa <i>Larus canus</i>				+	
Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	+				
Mucholówka szara <i>Muscicapa striata</i>	+				

Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>			+		
Myszołów <i>Buteo buteo</i>		+			
Myszołów włochaty <i>Buteo lagopus</i>			+		
Oknówka <i>Delichon urbicum</i>	+				
Ortolan <i>Emberiza hortulana</i>	+				
Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	+				
Pięgża <i>Sylvia curruca</i>	+				
Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	+				
Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>	+				
Pliszka żółta <i>Motacilla flava</i>	+				
Pokląskwa <i>Saxicola rubetra</i>	+				
Pokrzywnica <i>Prunella modularis</i>				+	
Potrzeszcz <i>Emberiza calandra</i>	+				
Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>			+		
Przepiórka <i>Coturnix coturnix</i>	+				
Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>		+			
Rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>					+
Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	+				
Samotnik <i>Trinia ochropus</i>			+		
Sierpówka <i>Streptopelia decaocto</i>	+				
Siewka złota <i>Pluvialis apricaria</i>			+		
Skowronek <i>Alauda arvensis</i>	+				

Sójka <i>Garrulus glandarius</i>		+			
Sroka <i>Pica pica</i>	+				
Srokosz <i>Lanius excubitor</i>	+				
Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>	+				
Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	+				
Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>			+		
Śnieguła <i>Plectrophenax nivalis</i>				+	
Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	+				
Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	+				
Świergotek łąkowy <i>Anthus pratensis</i>			+		
Świergotek polny <i>Anthus campestris</i>		+			
Trzmiełojad <i>Pernis apivorus</i>				+	
Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	+				
Wilga <i>Oriolus oriolus</i>	+				
Wrona siwa <i>Corvus cornix</i>		+			
Wróbel <i>Passer domesticus</i>	+				
Zaganiacz <i>Hippolais icterina</i>	+				
Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	+				
Żuraw <i>Grus grus</i>			+		

Z przeprowadzonych 28 kontroli terenowych, w tym 10 kontroli całonocnych nietoperzy, na badanym terenie stwierdzono obecność co najmniej 5 gatunków nietoperzy: mroczka późnego *Eptesicus serotinus*, borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, karlika większego *Pipisterillus nathusii*, karlika malutkiego *Pipisterillus pipistrellus* oraz karlika drobnego *Pipistrellus pygmaeus*. Nietoperze odnotowano na wszystkich punktach nasłuchowych, a także przy kościele w Miedznej.

Najwyższą aktywność odnotowano podczas tworzenia kolonii rozrodczych i podczas samego okresu rozrodu. Aktywność ta koncentrowała się w strefie buforowej, przy zadrzewieniach lub szpalerach drzew, gdzie ssaki te żerowały. Na opisywanym obszarze nie odnotowano szlaków migracji tych ssaków. Zdecydowanie dominowały

mroczki późne, mniej liczne były borowce wielkie, a pozostałe stwierdzenia innych taksonów stanowiły poniżej 1% wszystkich nagrań.

Obszar planowanej inwestycji wraz ze strefą buforową zawiera tylko jeden obiekt, który mogłoby stanowić ważne miejsca rozrodu. Jest nim kościół w Miedznej, którego kontrola nie przyniosła stwierdzeń jakichkolwiek nietoperzy. W pobliżu planowanego masztu brak też jest lasów, które zlokalizowane są w odległości min. 2 km od masztu. Brak jest budek lęgowych dla ptaków, które mogą też stanowić miejsca rozrodu dla nietoperzy. Brak jest też skupisk starszych (dziuplastych) drzew. Na opisywanym terenie brak jest wielkogabarytowych piwnic, bunkrów, które mogłyby stanowić ważne miejsce zimowania. Autorzy badania przy każdej nadarzającej się okazji posiłkowali się również wywiadem z miejscową ludnością na temat spotkań nietoperzy, ale nie napotkano na wiarygodne informacje o tych ssakach.

Na pozostałych terenach gminy nie przeprowadzono szczegółowych badań fauny. Należy jednak przyjąć, że jej skład gatunkowy jest podobny do składu gatunkowego występującego w całym Nadleśnictwie Łochów. Najcenniejsze pod względem faunistycznym są ekosystemy leśne oraz doliny większych cieków powierzchniowych.

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono bytowanie szeregu gadów i płazów, które najczęściej spotykane są w dolinach rzecznych. Wszystkie gatunki gadów i płazów objęte są ochroną gatunkową. Ssaki na obszarze Nadleśnictwa są reprezentowane bardzo licznie. Wpływa na to występowanie środowisk leśnych korzystnych dla rozwoju poszczególnych gatunków. Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono następujące gatunki: jeź wschodni, ryjówka aksamitna, kret, wiewiórka, smużka leśna, popielica, orzesznica, łasica, wydra i bóbr europejski. W lasach dosyć często spotykane są łosie, sarny, jelenie dziki, lisy, zające.

4. Charakterystyka ustaleń Planu Ogólnego

24 września 2023 r. zaczęła obowiązywać nowelizacja ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jedną z najważniejszych wprowadzonych zmian był obowiązek sporządzenia przez gminy Planów Ogólnych, które zastąpią obowiązujące dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz będą podstawą przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i opracowywaniu miejscowych planów. Aktem wykonawczym do ustawy jest Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.). Dnia 28 lutego 2024 r. uchwałą Nr XLV/288/2024 Rada Gminy Miedzna przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego Gminy Miedzna.

W gminie brak obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W Planie wyznaczono strefy planistyczne, dla których ustalono profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy), wskazujący możliwości wykorzystania terenu, a także parametry zagospodarowania, takie jak: minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalna nadziemna intensywność zabudowy.

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNA

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNA

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

oraz teren wielkotowarowej produkcji rolnej (wyłącznie dla stref położonych poza granicą Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego)

STREFA USŁUGOWA

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren składów i magazynów, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

STREFA GOSPODARCZA

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Profil podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

oraz teren elektrowni słonecznej wyłącznie dla stref 6, 8, 10 SR

STREFA INFRASTRUKTURALNA

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

STREFA ZIELENI I REKREACJI

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu

oraz teren usług sportu i rekreacji wyłącznie dla stref 4 SN i 5 SN

STREFA CMENTARZY

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

STREFA GÓRNICTWA

Profil podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

STREFA OTWARTA

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,

Profil dodatkowy: brak

STREFA KOMUNIKACYJNA

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei liniowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy: teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód

oraz teren drogi zbiorczej poza 7 SK

5. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Wśród stref wyznaczonych w Planie nie sposób wykluczyć realizacji przedsięwzięć, kwalifikujących się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Podstawą do określenia „stopnia oddziaływania” inwestycji jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839 ze zm.).

Wśród inwestycji zrealizowanych w gminie, zaliczających się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (a więc wymienionych w § 3 ust.1 ww. Rozporządzenia), znajdują się m.in.:

- Ubojnia drobiu „Polana” w miejscowości Tchorzowa (§ 3 ust.1 pkt 96, 70 i 77 ww. Rozporządzenia),
- P.W. Wikrusz – wytwórnia betonu i asfaltu (§ 3 ust.1 pkt 20, 21, 22 i 80 ww. Rozporządzenia)
- Stacja benzynowa AXAN w Miedznie (§ 3 ust.1 pkt 35 i 36 ww. Rozporządzenia)

oraz farmy fotowoltaiczne w miejscowościach Zuzułka i Żelezniki.

Wszelkie inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz te, mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (zgodnie z ww. Rozporządzeniem), muszą być planowane i realizowane **zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym dotyczącymi ochrony przyrody.**

Plan nie wprowadza także stricte nowych terenów dla strefy gospodarczej SP – są to głównie tereny pod rozwój istniejących już zakładów, położone w oddaleniu od zwartych obszarów gęstej zabudowy wsi, jak np. 5 SP w miejscowości Miedzna.

Należy zatem przewidywać, iż ustalone w Planie strefy gospodarcze nie powinny wpływać niekorzystnie na otoczenie i wywoływać konfliktów społecznych.

II. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Plan Ogólny stanowi dokument planistyczny o lokalnym znaczeniu, którego jednak zasięg oddziaływania może wykraczać poza granice gminy. Przy konstrukcji Planu miały zastosowanie cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Na szczeblu międzynarodowym sformułowano zasadę trwałego i zrównoważonego rozwoju, często nazywaną także zasadą ekorozwoju. Według niej cele rozwoju gospodarczego służące zaspokojeniu potrzeb współczesnego społeczeństwa muszą być zgodne z zasadą zachowania przyrody dla przyszłych pokoleń. Stała się ona podstawą polityki państw Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska. W Traktacie z Maastricht sformułowano główne cele ochrony środowiska:

- zachowanie, ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego, ochronę zdrowia człowieka,
- racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- wspieranie przedsięwzięć na rzecz rozwiązywania regionalnych i światowych problemów środowiska.

Poszczególnym działom gospodarki wyznaczono zadania służące realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Najważniejsze z nich:

1. Przemysł:

- wzrost produkcji wyrobów spełniających standardy ekologiczne (ekoznakowanie),
- właściwa gospodarka odpadami.

2. Energetyka:

- ograniczenie poziomów emisji SO₂ i NxO_y do atmosfery,
- rozwój programów naukowo-badawczych w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

3. Transport:

- poprawa jakości paliw i stanu technicznego pojazdów.

4. Rolnictwo i leśnictwo:

- utrzymanie podstawowych procesów naturalnych umożliwiających trwały rozwój rolnictwa,
- ochrona gleb, wód i zasobów genetycznych,
- ograniczenie stosowania pestycydów,
- zachowanie bioróżnorodności,
- ograniczenie zagrożenia pożarowego.

5. Turystyka:

- intensyfikacja działań na rzecz ochrony środowiska w działalności turystycznej,
- podjęcie działań ochronnych przez społeczności lokalne w obszarach atrakcyjnie turystycznie.

Uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. przyjęto „Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (dalej: PEP2030). Celem głównym ww. dokumentu jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, który odpowiada wprost celowi z obszaru „Środowisko” w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR). PEP2030 doprecyzowuje zapisy SOR i przedstawia praktyczne rozwiązania dla poszczególnych kierunków interwencji.

Ujęto je w trzech celach środowiskowych, dodatkowo wspieranych przez dwa cele horyzontalne:

- *Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;*
- *Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;*
- *Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;*
- *2 cele horyzontalne: (1) Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa, (2) Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.*

PEP2030 wskazuje na kluczowe znaczenie elektronicznych baz danych, które będą umożliwiały bezpośredni dostęp do najnowszych informacji z obszaru środowiska za pośrednictwem sieci Internet. Mają one pozwolić na automatyczną wymianę informacji także na potrzeby innych zbiorów danych, prowadzonych przez jednostki zainteresowane ich dalszym wykorzystaniem.

Oznacza to, że zgodnie z oczekiwaniami rynku i społeczeństwa, administracja publiczna będzie posługiwać się danymi publicznymi o wysokim stopniu referencyjności i interoperacyjności, tworząc zagregowane punkty dostępu do informacji.

Koncepcja ustandaryzowania danych środowiskowych i udostępnienia ich za pomocą usług sieciowych znajduje odzwierciedlenie przede wszystkim w kierunkach interwencji w ramach celu horyzontalnego PEP2030, Środowisko i edukacja.

Działania z wykorzystaniem nowoczesnych technologii cyfrowych w zakresie rozwoju potencjału środowiska

- rozwój infrastruktury badawczej, pomiarowej i informatycznej;
- wprowadzenie jednolitych systemów informatycznych;
- poprawa przejrzystości procedur administracyjnych i elektronizacja procesów;
- rozbudowa baz danych oraz utrzymanie, popularyzacja i rozwój infrastruktury informacji przestrzennej, w tym serwisu geoportal.gov.pl;
- cyfryzacja zasobów historycznych;
- wdrażanie ekoinnowacji.²

Ponadto, jak podaje PEP2030:

Szczególnym wyzwaniem są kwestie dotyczące chaosu zagospodarowania przestrzennego, spowodowanego niewystarczającą kontrolą procesu inwestycyjnego, dotyczącego przede wszystkim zabudowy mieszkaniowej. Zmniejszający się udział powierzchni terenów zieleni, niekontrolowana urbanizacja i zabudowa korytarzy i klinów napowietrzających oraz dolin rzecznych w ośrodkach miejskich, odcinająca przestrzeń otwartą od wnętrza miasta, pogarsza warunki klimatyczne i jakość życia oraz powoduje zwiększenie ryzyka powodziowego. Zadaniem korytarzy i klinów

² <https://www.gov.pl/web/ia/polityka-ekologiczna-panstwa-2030-pep2030>

napowietrzających jest wentylowanie miast. Mają one pompować świeże powietrze z zielonych obszarów do centrów miast, w tym do wysp ciepła. W tym celu potrzebne są wolne od zabudowy przestrzenie prowadzące z peryferii w głąb miasta. Naturalne – jak rzeki czy tereny zielone jednocześnie oczyszczające miejskie powietrze – lub sztuczne (jak tory kolejowe czy szerokie drogi). W związku z tym konieczne jest wprowadzenie zapisów ograniczających zabudowę korytarzy i klinów napowietrzających, korytarzy ekologicznych i dolin rzecznych, szczególnie w ośrodkach miejskich. Preferowaną formą ochrony akustycznej na terenach pełniących funkcje korytarzy i klinów napowietrzających powinny być nasadzenia roślinne z roślin gęsto ulistnionych.

Terytorializacja kierunków interwencji PEP2030 dla województwa mazowieckiego:

Województwo mazowieckie jest największe pod względem obszaru i liczby ludności oraz ma największy potencjał gospodarczy. Z tym wiąże się zwiększona presja na środowisko. Mazowsze jest jednym z tych województw w kraju, które są na czołowych miejscach w statystykach dot. ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i przemysłowych. Województwo ma wiele problemów związanych z gospodarką odpadami. Selektywnie odbierane odpady w 2017 r. stanowiły tylko 26,5% ogólnej masy odebranych odpadów zebranych w latach 2012–2017. O problemach w zakresie gospodarki odpadowej świadczy też, jeden z niższych w kraju, poziom recyklingu odpadów opakowaniowych. Dodatkowym negatywnym – m.in. dla przestrzeni i krajobrazu – zjawiskiem związanym z odpadami są dzikie wysypiska. Według danych GUS w województwie mazowieckim w 2017 r. istniały 143 dzikie wysypiska o łącznej powierzchni 80 906 m². Choć w 2017 r. na terenie województwa mazowieckiego nastąpił znaczący wzrost ilości zdeponowanego na składowisku azbestu, to jednak proces jego przemieszczania na odpowiednie składowiska jest powolny. Wraz z rozwojem gospodarczym Mazowsza, od 2014 r. rośnie łączna emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych. Wpływa na to duża liczba tych zakładów na terenie województwa¹⁸⁸. Niska emisja, w tym transport, powodują natomiast częste przekroczenia – głównie w aglomeracji warszawskiej – dopuszczalnych poziomów stężeń pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀. W roku 2017 w województwie mazowieckim kilkakrotnie miały miejsce przekroczenia poziomu informowania i alarmowego dla pyłu PM₁₀. Na jednym stanowisku (w Warszawie, przy Al. Niepodległości) w latach 2014–2017 stwierdzano przekroczenia poziomu średniorocznego pyłu PM₁₀ i dwutlenku azotu. Przekroczenia poziomu średniorocznego pyłu PM_{2,5} odnotowano w latach 2016–2017. Z przekroczeniami emisji pyłów PM₁₀ związane są często występujące wysokie poziomy stężeń benzo(a)pirenu.

Dla dużych miast, będących centrami tranzytowymi, typowe są tendencje wzrostowe uciążliwego hałasu komunikacyjnego pod kątem częstych przekroczeń limitów (przede wszystkim hałasu drogowego i lotniczego). W kontekście polityki klimatycznej warto odnotować, że w roku 2016 w województwie mazowieckim wyemitowano jedne z większych w Polsce ilości trzech gazów cieplarnianych – metanu, podtlenku azotu i dwutlenku węgla. W przypadku gospodarki wodnej w 2017 r. dla 83 z 87 ocenionych jednolitych części wód powierzchniowych województwa mazowieckiego stwierdzono stan zły. Na terenie województwa występuje znaczne zagrożenie powodziowe – w obszarze Środkowej Wisły. W szczególności dolina Wisły, od Wyszogrodu do granic województwa, została zaliczona do obszarów problemowych o znaczeniu krajowym. Województwo mazowieckie ma, podobne jak sąsiadujące z nim województwo łódzkie, problemy związane z gospodarką leśną. Jednym z nich jest najniższy w kraju procent powierzchni lasów ochronnych oraz jeden z najniższych w kraju wskaźnik lesistości.

III. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO DO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Opracowanie ekofizjograficzne wykonane dla gminy Miedzna określa główne walory środowiska przyrodniczego gminy, zagrożenia dla jego funkcjonowania oraz preferowane sposoby zagospodarowania i użytkowania poszczególnych rejonów z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze:

1. Biorąc pod uwagę warunki naturalne gminy Miedzna podstawowe funkcje, które powinny decydować o jej rozwoju to rolnictwo, działalność związana z obsługą rolnictwa, przetwórstwem rolno-spożywczym oraz turystyką.
2. Podstawowym składnikiem biosystemu gminy są doliny rzeczne i towarzyszące im zwarte powierzchnie leśne.
3. Doliny cieków powierzchniowych i ekosystemy leśne tworzące system przyrodniczy gminy powinny być wyłączone z lokalizacji zabudowy kubaturowej i podlegać wzmożonej ochronie przed degradacją.
4. Ochronie przed degradacją powinny podlegać również zespoły zieleni półnaturalnej oraz zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne.
5. Północna część gminy jest włączona w system obszarów prawnie chronionych: Park Krajobrazowy wraz z otuliną.
6. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 11 pomników przyrody.
7. Na terenie gminy znajdują się 3 użytki ekologiczne.
8. Na terenie gminy znajdują się obiekty wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz kilkadziesiąt stanowisk archeologicznych.
9. Na obszarach prawnie chronionych dopuszczalne jest nowe zainwestowanie, pod warunkiem przestrzegania zakazów, nakazów i ograniczeń w sposobie użytkowania i zagospodarowania terenów wynikających z odpowiednich aktów prawnych, jak również z zaleceń niniejszego opracowania.
10. Na przeważającej części terenu panują korzystne warunki gruntowo-wodne dla lokalizacji zabudowy.
11. Na terenie gminy występują obszary przekształcone antropogenicznie w wyniku prowadzenia powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych. Są to tereny wskazane do rekultywacji.
12. Na terenie gminy praktycznie brak jest obiektów uciążliwych dla środowiska.
13. Pewne zagrożenia dla środowiska (w sytuacjach nadzwyczajnych) może wywoływać stacja paliw płynnych.
14. Niewielkie i okresowe uciążliwości akustyczne może wywoływać tartak znajdujący się w miejscowości Wola Orzeszowska.
15. Przez teren gminy przebiegają linie elektroenergetyczne 400 kV i 110 kV, wzdłuż tych linii należy zachować strefy bezpieczeństwa z zakazem lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi.
16. Zlokalizowane na terenie gminy obiekty usługowe i magazynowo-składowe nie wywołują uciążliwości dla środowiska przyrodniczego.
17. Należy dążyć do poprawy stanu sanitarnego wód powierzchniowych.
18. Stan środowiska przyrodniczego gminy Miedzna można określić jako dobry.

2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych gminy Miedzna

W 2024 r. opracowano „Program ochrony środowiska dla gminy Miedzna na lata 2024 - 2028”. Jak czytamy w ww. dokumencie:

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Polityka ochrony środowiska jest zaś zespołem działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. POŚ powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Głównym celem strategicznym dokumentu jest poprawa stanu środowiska na terenie gminy oraz utrzymanie jego dobrego stanu tam, gdzie został on osiągnięty. POŚ przedstawia ponadto kierunki działań w zakresie ochrony środowiska na kolejne lata, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami, których realizacja pozwoli osiągnąć wyznaczony cel. Ze względu na planowany monitoring realizacji dokumentu, stanowi on również narzędzie kontroli stanu środowiska i jego poprawy oraz zrównoważonego rozwoju gminy.

Struktura opracowania obejmuje omówienie:

- 1) spójności z dokumentami strategicznymi i programowymi wyższego szczebla;
- 2) sytuacji społeczno-gospodarczej gminy oraz jej charakterystyki;
- 3) oceny stanu środowiska na terenie gminy Miedzna z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami;
- 4) analizy SWOT (S- Strengths (mocne strony), W- Weaknesses (słabe strony), O- opportunities (szanse), T- threats (zagrożenia)) dla każdego obszaru interwencji;
- 5) prognozę stanu środowiska w kolejnych latach wraz z omówieniem kwestii adaptacji do zmian klimatu;
- 6) celów, kierunków interwencji i zadań wynikających z oceny stanu środowiska i przeprowadzonych analiz SWOT;
- 7) harmonogramu rzeczowo-finansowego zdefiniowanych zadań własnych;
- 8) zadań monitorowanych;
- 9) wskaźników monitorowania postępu realizacji zadań i celów z określeniem źródła informacji i poziomu docelowego;
- 10) systemu realizacji POŚ w zakresie zarządzania, finansowania i monitorowania w oparciu o ustalone wskaźniki.

Obszar interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza”

MOCNE STRONY:

- rozbudowa sieci gazowej,
- brak dużych emitorów zanieczyszczeń powietrza,
- brak przekroczeń norm PM i B(a)P,
- działalność punktu konsultacyjno-informacyjnego programu Czyste Powietrze,
- spadek liczby bezklasowych źródeł ciepła,
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- występujące licznie instalacje OZE,
- planowane do budowy kolejne farmy fotowoltaiczne.

SZANSE:

- transformacja energetyczna kraju ograniczająca wykorzystanie węgla,
- edukacja mieszkańców w zakresie działań mających na celu poprawę stanu jakości powietrza,
- wymiana źródeł ciepła na mało- i bezemisyjne,

- dalszy wzrost wykorzystania OZE,
- rozwój elektromobilności,
- promocja wsparcia dla mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji budynków i montażu OZE, modernizacja infrastruktury drogowej ograniczająca pylenie wtórne.

Obszar interwencji „Zagrożenie hałasem”

MOCNE STRONY:

- brak zagrożenia ponadnormatywnym hałasem przemysłowym, lotniczym i kolejowym,
- brak przebiegających przez teren gminy dróg głównych, funkcjonowanie transportu zbiorowego.

SZANSE:

- objęcie terenu gminy monitoringiem hałasu,
- dbałość o dobry stan dróg,
- rozwój infrastruktury rowerowej,
- wymiana aut na produkujące mniejszy hałas, w tym rozwój elektromobilności,
- stosowanie środków ochrony akustycznej w przypadku przekroczenia norm hałasu, lokalizowanie obiektów przemysłowych w oddaleniu od zwartej zabudowy mieszkaniowej.

Obszar interwencji „Pole elektromagnetyczne”

MOCNE STRONY:

- przypuszczalny brak przekroczeń norm PEM,
- nieliczne źródła PEM, źródła PEM położone poza terenami zwartej zabudowy mieszkaniowej.

SZANSE:

- lokowanie instalacji emitujących PEM w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej,
- rozwój technologii przesyłu energii i informacji, który nie powoduje ponadnormatywnej emisji PEM, modernizacja sieci i stacji elektroenergetycznych w celu ograniczenie emisji PEM.

Obszar interwencji „Gospodarowanie wodami”

MOCNE STRONY:

- punkt monitoringu wód podziemnych w gminie,
- dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych,
- obecność warstw izolujących użytkowe poziomy wodonośne chroniące je przed zanieczyszczeniem,
- położenie gminy na terenie GZWP,
- nieuregulowanie fragmentów koryt cieków Ugoszcz i Dopływ spod Chruszczewka,
- działalność Rejonowego Związku Spółek Wodnych, brak zagrożenia dla terenów zabudowanych gminy powodzią i osuwiskami.

SZANSE:

- prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych na terenie gminy,
- renaturyzacja i odtwarzanie koryt rzek, bagien oraz zadrzewień i zabagnień śródpolnych,
- rozbudowa błękitno-zielonej infrastruktury,
- wzrost retencji z uwzględnieniem konieczności ochrony drożności ekologicznej cieków,
- ograniczenie zużycia wody i zbieranie wód deszczowych przez mieszkańców,

- edukacja mieszkańców odnośnie dbałości o wody powierzchniowe i podziemne, ograniczenie emisji zanieczyszczeń do wód.

Obszar interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa”

MOCNE STRONY:

- obecność stacji uzdatniania wody,
- brak nawracających problemów z jakością wody pitnej,
- znaczny poziom zwodociągowania gminy,
- funkcjonowanie gminnej oczyszczalni ścieków,
- kanalizacja obejmująca 41% budynków mieszkalnych,
- oddawanie ścieków ze zbiorników bezodpływowych do oczyszczalni ścieków,
- liczne przydomowe oczyszczalnie ścieków, przeprowadzony remont ujęcia wody i prowadzona rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

SZANSE:

- zmniejszenie zużycia wody przez mieszkańców,
- edukacja mieszkańców w zakresie oszczędzania wody,
- objęcie systemem gospodarowania ściekami wszystkich nieruchomości,
- wymiana zbiorników bezodpływowych na szczelne, posiadające atest,
- eliminacja zbiorników bezodpływowych z systemu gospodarowania ściekami,
- dbałość o dobry stan techniczny przydomowych oczyszczalni ścieków, edukacja mieszkańców na temat szkodliwości niewłaściwego gospodarowania ściekami.

Obszar interwencji „Zasoby geologiczne”

MOCNE STRONY:

- brak rozległych obszarów zmienionych wskutek eksploatacji złóż,
- brak przemysłowego wydobywania złóż w dużej skali, niewielka powierzchnia i głębokość istniejących wyrobisk eksploatacyjnych.

SZANSE:

- rozwój nowych technik wydobywania złóż bez szkody dla środowiska naturalnego,
- możliwość rozwoju gminy wraz z wydobywaniem złóż, rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych.

Obszar interwencji „Gleby”

MOCNE STRONY:

- obecność punktu krajowego monitoringu gleb,
- brak przekroczeń norm zanieczyszczeń w glebie,
- przewaga gleb średniej jakości, brak miejsc, w których doszło do szkód w środowisku lub zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

SZANSE:

- zwiększanie retencji zapobiegające przesuszaniu gleb i występowaniu suszy,
- racjonalne korzystanie z zasobów wodnych przez mieszkańców,
- promocja agrochemicznej obsługi rolnictwa,
- rozwój rolnictwa ekologicznego,
- ochrona lasów i zalesianie najsłabszych gleb,
- racjonalna gospodarka leśna, podejmowanie działań adaptacyjnych i mitygujących do zmian klimatu wynikających z Kodeksu dobrej praktyki rolniczej.

Obszar interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”

MOCNE STRONY:

- instalacje komunalne położone niedaleko gminy,
- brak wysypisk odpadów w granicach gminy,
- system odbioru odpadów od mieszkańców,
- możliwość kompostowania odpadów biodegradowalnych,
- PSZOK funkcjonujący na terenie gminy,
- osiągnięcie przez gminę w latach 2020-2023 wymaganego poziomu ograniczenia masy bioodpadów kierowanych do składowania,
- wzrost poziomu recyklingu papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w latach 2021-2023, usuwanie azbestu z terenu gminy.

SZANSE:

- ograniczenie ilości produkowanych odpadów komunalnych,
 - prowadzenie prawidłowej segregacji odpadów,
 - rozwój segregacji odpadów ułatwiający ich recykling,
 - rozwój nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych,
 - spadek ilości powstających odpadów zmieszanych oraz dążenie do ich eliminacji i gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym,
 - wzrost świadomości mieszkańców w zakresie hierarchii gospodarowania odpadami oraz metod ograniczania ich ilości,
- promowanie kampanii społecznych i inicjatyw obywatelskich ograniczających ilość powstających odpadów.

3. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych powiatu węgrowskiego

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Węgrowskiego na lata 2020-2024 z perspektywą do 2028

a) Ochrona klimatu i jakości powietrza:

Cel główny – Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego

Kierunki interwencji:

- Poprawa efektywności energetycznej.
- Ograniczenie emisji powierzchniowej.
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Zmniejszenie przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń monitorowanych substancji.
- Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu.

b) Zagrożenia hałasem:

Cel główny – Ochrona przed hałasem

Kierunki interwencji:

- Poprawa klimatu akustycznego.

c) Pola elektromagnetyczne

Cel główny – Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

d) Gospodarowanie wodami

Cel główny – Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych
- Gospodarowanie wodami uwzględniające zmiany klimatyczne
- Profilaktyka przeciwpowodziowa

e) Gospodarka wodno – ściekowa

Cel główny – Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno – ściekowej

Kierunki interwencji:

- Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy
- Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno – ściekowej

f) Zasoby geologiczne

Cel główny – Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi

Kierunki interwencji:

- Kontrola i monitoring eksploatacji kopalin

g) Gleby

Cel główny – Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym i erozją

Kierunki interwencji:

- Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb
- Rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych

h) Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel główny – Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami

Kierunki interwencji:

- Racjonalna gospodarka odpadami
- Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami

i) Zasoby przyrodnicze

Cel główny – Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej

Kierunki interwencji:

- Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków
- Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa

j) Zagrożenia poważnymi awariami

Cel główny – Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków

Kierunki interwencji:

- Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

4. Uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych województwa mazowieckiego

Program Ochrony Środowiska dla województwa mazowieckiego do 2030 roku

Uchwałą nr 2/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 stycznia 2023 r. uchwalono **Program ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 roku**.

Celem Programu jest określenie, na podstawie aktualnego stanu środowiska, niezbędnych działań dla poprawy środowiska, do stanu określonego odpowiednimi przepisami i akceptowalnego przez społeczeństwo. Opracowanie określa także cele i kierunki interwencji, które uwzględniają najważniejsze potrzeby oraz efektywne wykorzystanie środków finansowych możliwych do uzyskania.³

Nadrzędnym celem jest **poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody**.

W obszarze Ochrony klimatu i jakości powietrza (OP) kluczowy problem generuje emisja zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego ze źródeł zlokalizowanych na terenie województwa, ale także emisja napływowa. Głównym zanieczyszczeniem przekraczającym poziom dopuszczalny jest pył zawieszony PM_{2,5} oraz benzo(a)piren zawarty w pyłe zawieszonym PM₁₀, których przekroczenie zarejestrowano na obszarze 3 z 4 stref w województwie. Wśród działań niezbędnych do podjęcia skupiono się na dwóch obszarach i dla nich wyznaczono cele. Pierwszy z nich to poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu jako drugi wyszczególniono osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu.⁴

Ze względu na znaczne natężenie ruchu samochodowego na obszarze województwa i tendencję wzrostową odnoszącą się do liczby zarejestrowanych pojazdów, mieszkańcy województwa mazowieckiego narażeni są na nadmierny hałas. Z tego względu głównym celem w obszarze interwencji Zagrożenia hałasem (KA) jest ochrona przed hałasem ukierunkowana na poprawę norm klimatu akustycznego.⁵

Odnośnie Promieniowania elektromagnetycznego (PEM) nie zaobserwowano przekroczeń wartości dopuszczalnych. Jako główne zadanie przyjęto utrzymanie aktualnego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym.⁶

W zakresie Gospodarowania wodami (ZW) kluczowym problemem jest zły stan wód powierzchniowych. Nadrzędnymi zagrożeniami dotyczącymi tego obszaru są zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, spływy z obszarów intensywnej produkcji rolnej oraz ścieki pochodzące z gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej. Jako cel główny wskazano zmniejszenie antropopresji i poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej i łagodzenie skutków suszy.⁷

W obszarze Gospodarki wodno-ściekowej (GWS) skoncentrowano się na rozbudowie i modernizacji sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, czyli kierowaniu się na utworzeniu sprawnego i funkcjonalnego systemu, co ma na celu poprawę gospodarki wodno-ściekowej. Głównym zidentyfikowanym zagrożeniem jest bowiem niski poziom skanalizowania terenów wiejskich.⁸

Następny z zakresów środowiskowych obejmuje Zasoby geologiczne (ZG). Największe

³ „Program Ochrony Środowiska dla województwa mazowieckiego do 2030 roku”, s. 260.

⁴ Ibidem, s. 261.

⁵ Ibidem, s. 261.

⁶ Ibidem, s. 261.

⁷ Ibidem, s. 261.

⁸ Ibidem, s. 261.

znaczenie w regionie Mazowsza posiadają piaski i żwiry, które mają szerokie zastosowanie w budownictwie oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej. Nadrzędną ideą w tym zakresie jest racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, ukierunkowane na kontrolę oraz monitoring eksploatacji kopalni.⁹

Kolejny obszar obejmuje Gleby (GL) na terenie województwa mazowieckiego. Na terenie województwa zaobserwowano przewagę gleb słabo i bardzo słabo jakościowych. Problemem pojawiającym się w tym obszarze są negatywne oddziaływania antropogeniczne, a także erozja. Głównym celem jest ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu. Wyróżniono trzy kierunki interwencji. Pierwszy z nich to zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb. Następnie rekultywacja gruntów zdegradowanych i zdewastowanych oraz ochrona przed osuwiskami.¹⁰

W następnym obszarze interwencji znajduje się Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO). W zakresie głównych problemów wyszczególniono głównie rosnącą liczbę wytwarzanych odpadów, nielegalne wysypiska i nieodpowiednie zarządzanie selektywnym zbieraniem odpadów przez mieszkańców. Jako punkt niekorzystny przyjęto również niewystarczające fundusze własne na realizację działań planowych. Jeśli chodzi o główny cel interwencji jest nim gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniające zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego.¹¹

W zakresie Zasobów przyrodniczych (ZP), województwo mazowieckie posiada stosunkowo wysoką powierzchnię terenów chronionych. Wyznaczone w programie zadania koncentrują się na ochronie różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej, prowadzeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, a także zwiększeniu stopnia lesistości.¹²

Ostatnim obszarem środowiskowym są zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi (PAP). Główne zidentyfikowane zagrożenia obejmują wzrost zapotrzebowania na paliwa i rozwój gospodarczy, zdarzenia losowe (wypadki, rozszczelnienia) oraz zmiany klimatyczne zwiększające częstotliwość ekstremalnych zjawisk pogodowych. Działania w tym obszarze obejmują głównie monitoring zakładów przemysłowych w województwie sklasyfikowanych jako zakłady zwiększonego bądź dużego ryzyka, co ma na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizację ich skutków.¹³

W zakresie edukacji ekologicznej uwagę zwrócono na dwa kluczowe elementy. Pierwszy z nich to świadomość ekologiczna, rozumiana jako wiedza i zainteresowanie w zakresie środowiska i jego ochrony. Na drugi filar składają się zachowania ekologiczne, czyli wszelkie działania, których może podjąć się każdy, aby pozytywnie wpłynąć na stan środowiska.¹⁴

Odnośnie adaptacji do zmian klimatu jako główny cel postawiono adaptację do zmian klimatu najbardziej wrażliwych obszarów interwencji. W kierunkach interwencji wyznaczono obszary takie jak: gospodarka wodna, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby przyrodnicze, gleby, a także ochrona klimatu i jakości powietrza.¹⁵

⁹ Ibidem, s. 262.

¹⁰ Ibidem, s. 262.

¹¹ Ibidem, s. 262.

¹² Ibidem, s. 262.

¹³ Ibidem, s. 262-263.

¹⁴ Ibidem, s. 263.

¹⁵ Ibidem, s. 263.

5. Uwarunkowania wynikające z przepisów szczegółowych, w tym z ochrony obszarów i obiektów objętych odrębnym statusem prawnym

Środowisko przyrodnicze

Północna część gminy Miedzna położona jest w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz w jego otulinie.

Nadbużański Park Krajobrazowy utworzono na terenie byłego województwa siedleckiego 30 września 1993 r. W 2002 roku powiększono powierzchnię Parku włączając część Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie gmin: Sterdyń, Repki, Paprotnia, Korczew, Przesmyki – na mocy Rozporządzenia Nr 30 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 marca 2002 roku. Obecnie powierzchnia Parku wynosi 73 732,3 ha, powierzchnia otuliny – 38 555,7 ha; podstawę prawną stanowi Uchwała nr 121/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowski (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 11349). Dla Parku obowiązuje także Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. U. Woj. Maz. z 2006 r., Nr 172 poz. 6757 z późn. zm.).

Nadbużański Park Krajobrazowy położony jest w środkowo-wschodniej części województwa mazowieckiego; obejmuje lewobrzeżną część doliny dolnego Bugu od ujścia rzeki Tocznnej w miejscowości Drażniew w gm. Korczew do ujścia rzeki Liwiec w pobliżu Kamieńczyka oraz fragment dolnej Narwi. Ochroną jest tu objęty prawie 120 km odcinek Bugu i 40 km odcinek Narwi. Oprócz doliny rzecznej do Parku wchodzi też rozległe kompleksy leśne, zajmujące około 36% powierzchni, oraz tereny rolne. Dzięki dużemu zróżnicowaniu obszar Parku to środowisko życia wielu gatunków roślin i zwierząt, które dzięki zachowanej bioróżnorodności znajdują tu odpowiednie warunki do rozwoju. Wiele z nich to gatunki chronione, zagrożone wyginięciem i mające nad Bugiem swoje główne ostoje.

W obrębie Parku zidentyfikowano 118 zespołów i zbiorowisk roślinnych; występuje tu 36 % ogólnej liczby gatunków flory Polski w tym: 61 - gatunków chronionych (18 objętych ochroną częściową), 170 gatunków rzadkich (23 z nich - rzadkie w skali kraju). Faunę Parku reprezentuje 37 gatunków ssaków, 12 gatunków płazów, 7 gatunków gadów oraz 207 gatunków ptaków (w tym: 155 – lęgowych i 52 - przelotne). Dolina Bugu jest ostoją ornitologiczną o międzynarodowej randze. Na liście "Ostoi ptaków w Polsce" znajduje się pod symbolem IBAE-Poland 095. Populacje derkacza, sieweczki obrożnej, brodziec krawawodziobego czy kolonie rybitwy czarnej i jaskółki brzegówki należą do największych w kraju.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy znajduje się 11 pomników przyrody. Przedstawia je poniższa tabela:¹⁶

Lp	Miejscowość	Bliższa lokalizacja	Obiekt chroniony	Nazwa gatunkowa polska (łacińska)	Obwód (cm)	Wys. (m)
1.	Miedzna	dz. nr 1234	Głaz narzutowy	-	-	-
2.	Ugoszcz	dz. nr 377	Drzewo	Sosna zwyczajna, tj. sosna pospolita (Pinus sylvestris)	361	12
3.	Wrotnów	dz. nr 552	Drzewo	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	342	27
4.	Wrotnów	dz. nr 1238, 1206	Drzewo	Sosna zwyczajna, tj. sosna pospolita (Pinus sylvestris)	308	30
5.	Wrotnów	dz. nr 1220/1	Drzewo	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	380	25

¹⁶ <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf> (data dostępu: 23.12.2025 r.)

6.	Wrotnów	dz. nr 1186/3, 1185, 1189	Mrowiska	Mrowiska	-	-
7.	Tchórzowa/ Międzyłes	Tchórzowa dz. nr 421/1, Międzyłes dz. nr 527/1	Drzewo	Sosna zwyczajna, tj. sosna pospolita (<i>Pinus sylvestris</i>)	261	26
8.	Miedzna	dz. nr 534/16, 534/4, 534/19, 542/1, 542/3	Aleja	Zespół 63 sztuk Lipy drobnolistnej (<i>Tilia cordata</i>)	126 - 339	5 - 24
9.	Międzyłes	dz. nr 615	Drzewo	Grusza pospolita (<i>Pyrus communis</i>)	292	10
10.	Wrotnów	dz. nr 1220/1	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Brak danych	Brak danych
11.	Wrotnów	dz. nr 552	Drzewo	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	251	22

Na terenie gminy znajdują się 3 użytki ekologiczne:¹⁷

Lp	Miejscowość	Położenie	Nazwa	Użytek ekologiczny
-	Zuzułka	dz. nr 3	Użytek 613	jeziorko śródlésne (nieużytek) o powierzchni ok. 0,46 ha
-	Zuzułka	dz. nr 23/1, 24, 13, 14, 15, 16	Użytek 614	jeziorko śródlésne (nieużytek) o powierzchni ok. 0,58 ha
-	Zuzułka	dz. nr 1, 2	Użytek 612	jeziorko śródlésne (nieużytek) o powierzchni ok. 3,75 ha

Zgodnie z Uchwałą Nr XVIII/94 /2004 Rady Gminy w Miedznie z dnia 31 sierpnia 2004 roku w sprawie zaopiniowania uznania za ochronne niektórych lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, położonych w granicach administracyjnych Gminy Miedzna, następujące lasy zostały uznane za lasy ochronne:

Kategoria ochronności	Powierzchnia	Obręb leśny	Lokalizacja (oddz., pododdz.)
Lasy wodochronne (chroniące zasoby wód, na siedliskach wilgotnych i bagiennych)	447,94ha	Węgrów	5c, 6j, 7i, 8m, 9n, 10p, 11r, 12s, 13t, 14u, 15v, 16w, 17x, 18y, 19z, 20aa, 21ab, 22ac, 23ad, 24ae, 25af, 26ag, 27ah, 28ai, 29aj, 30ak, 31al, 32am, 33an, 34ao, 35ap, 36aq, 37ar, 38as, 39at, 40au, 41av, 42aw, 43ax, 44ay, 45az, 46ba, 47bb, 48bc, 49bd, 50be, 51bf, 52bg, 53bh, 54bi, 55bj, 56bk, 57bl, 58bm, 59bn, 60bo, 61bp, 62bq, 63br, 64bs, 65bt, 66bu, 67bv, 68bw, 69bx, 70by, 71bz, 72ca, 73cb, 74cc, 75cd, 76ce, 77cf, 78cg, 79ch, 80ci, 81cj, 82ck, 83cl, 84cm, 85cn, 86co, 87cp, 88cq, 89cr, 90cs, 91ct, 92cu, 93cv, 94cw, 95cx, 96cy, 97cz, 98da, 99db, 100dc, 101dd, 102de, 103df, 104dg, 105dh, 106di, 107dj, 108dk, 109dl, 110dm, 111dn, 112do, 113dp, 114dq, 115dr, 116ds, 117dt, 118du, 119dv, 120dw, 121dx, 122dy, 123dz, 124ea, 125eb, 126ec, 127ed, 128ee, 129ef, 130eg, 131eh, 132ei, 133ej, 134ek, 135el, 136em, 137en, 138eo, 139ep, 140eq, 141er, 142es, 143et, 144eu, 145ev, 146ew, 147ex, 148ey, 149ez, 150fa, 151fb, 152fc, 153fd, 154fe, 155ff, 156fg, 157fh, 158fi, 159fj, 160fk, 161fl, 162fm, 163fn, 164fo, 165fp, 166fq, 167fr, 168fs, 169ft, 170fu, 171fv, 172fw, 173fx, 174fy, 175fz, 176ga, 177gb, 178gc, 179gd, 180ge, 181gf, 182gh, 183gi, 184gj, 185gk, 186gl, 187gm, 188gn, 189go, 190gp, 191gq, 192gr, 193gs, 194gt, 195gu, 196gv, 197gw, 198gx, 199gy, 200gz, 201ha, 202hb, 203hc, 204hd, 205he, 206hf, 207hg, 208hi, 209hj, 210hk, 211hl, 212hm, 213hn, 214ho, 215hp, 216hq, 217hr, 218hs, 219ht, 220hu, 221hv, 222hw, 223hx, 224hy, 225hz, 226ia, 227ib, 228ic, 229id, 230ie, 231if, 232ig, 233ih, 234ij, 235ik, 236il, 237im, 238in, 239io, 240ip, 241iq, 242ir, 243is, 244it, 245iu, 246iv, 247iw, 248ix, 249iy, 250iz, 251ja, 252jb, 253jc, 254jd, 255je, 256jf, 257jg, 258jh, 259ji, 260jj, 261jk, 262jl, 263jm, 264jn, 265jo, 266jp, 267jq, 268jr, 269js, 270jt, 271ju, 272jv, 273jw, 274jx, 275jy, 276jz, 277ka, 278kb, 279kc, 280kd, 281ke, 282kf, 283kg, 284kh, 285ki, 286kj, 287kl, 288km, 289kn, 290ko, 291kp, 292kq, 293kr, 294ks, 295kt, 296ku, 297kv, 298kw, 299kx, 300ky, 301kz, 302la, 303lb, 304lc, 305ld, 306le, 307lf, 308lg, 309lh, 310li, 311lj, 312lk, 313ll, 314lm, 315ln, 316lo, 317lp, 318lq, 319lr, 320ls, 321lt, 322lu, 323lv, 324lw, 325lx, 326ly, 327lz, 328ma, 329mb, 330mc, 331md, 332me, 333mf, 334mg, 335mh, 336mi, 337mj, 338mk, 339ml, 340mn, 341mo, 342mp, 343mq, 344mr, 345ms, 346mt, 347mu, 348mv, 349mw, 350mx, 351my, 352mz, 353na, 354nb, 355nc, 356nd, 357ne, 358nf, 359ng, 360nh, 361ni, 362nj, 363nk, 364nl, 365nm, 366nn, 367no, 368np, 369nq, 370nr, 371ns, 372nt, 373nu, 374nv, 375nw, 376nx, 377ny, 378nz, 379oa, 380ob, 381oc, 382od, 383oe, 384of, 385og, 386oh, 387oi, 388oj, 389ok, 390ol, 391om, 392on, 393oo, 394op, 395oq, 396or, 397os, 398ot, 399ou, 400ov, 401ow, 402ox, 403oy, 404oz, 405pa, 406pb, 407pc, 408pd, 409pe, 410pf, 411pg, 412ph, 413pi, 414pj, 415pk, 416pl, 417pm, 418pn, 419po, 420pp, 421pq, 422pr, 423ps, 424pt, 425pu, 426pv, 427pw, 428px, 429py, 430pz, 431qa, 432qb, 433qc, 434qd, 435qe, 436qf, 437qg, 438qh, 439qi, 440qj, 441qk, 442ql, 443qm, 444qn, 445qo, 446qp, 447qq, 448qr, 449qs, 450qt, 451qu, 452qv, 453qw, 454qx, 455qy, 456qz, 457ra, 458rb, 459rc, 460rd, 461re, 462rf, 463rg, 464rh, 465ri, 466rj, 467rk, 468rl, 469rm, 470rn, 471ro, 472rp, 473rq, 474rr, 475rs, 476rt, 477ru, 478rv, 479rw, 480rx, 481ry, 482rz, 483sa, 484sb, 485sc, 486sd, 487se, 488sf, 489sg, 490sh, 491si, 492sj, 493sk, 494sl, 495sm, 496sn, 497so, 498sp, 499sq, 500sr, 501ss, 502st, 503su, 504sv, 505sw, 506sx, 507sy, 508sz, 509ta, 510tb, 511tc, 512td, 513te, 514tf, 515tg, 516th, 517ti, 518tj, 519tk, 520tl, 521tm, 522tn, 523to, 524tp, 525tq, 526tr, 527ts, 528tt, 529tu, 530tv, 531tw, 532tx, 533ty, 534tz, 535ua, 536ub, 537uc, 538ud, 539ue, 540uf, 541ug, 542uh, 543ui, 544uj, 545uk, 546ul, 547um, 548un, 549uo, 550up, 551uq, 552ur, 553us, 554ut, 555uu, 556uv, 557uw, 558ux, 559uy, 560uz, 561va, 562vb, 563vc, 564vd, 565ve, 566vf, 567vg, 568vh, 569vi, 570vj, 571vk, 572vl, 573vm, 574vn, 575vo, 576vp, 577vq, 578vr, 579vs, 580vt, 581vu, 582vv, 583vw, 584vx, 585vy, 586vz, 587wa, 588wb, 589wc, 590wd, 591we, 592wf, 593wg, 594wh, 595wi, 596wj, 597wk, 598wl, 599wm, 600wn, 601wo, 602wp, 603wq, 604wr, 605ws, 606wt, 607wu, 608wv, 609ww, 610wx, 611wy, 612wz, 613xa, 614xb, 615xc, 616xd, 617xe, 618xf, 619xg, 620xh, 621xi, 622xj, 623xk, 624xl, 625xm, 626xn, 627xo, 628xp, 629xq, 630xr, 631xs, 632xt, 633xu, 634xv, 635xw, 636xx, 637xy, 638xz, 639ya, 640yb, 641yc, 642yd, 643ye, 644yf, 645yg, 646yh, 647yi, 648yj, 649yk, 650yl, 651ym, 652yn, 653yo, 654yp, 655yq, 656yr, 657ys, 658yt, 659yu, 660yv, 661yw, 662yx, 663yy, 664yz, 665za, 666zb, 667zc, 668zd, 669ze, 670zf, 671zg, 672zh, 673zi, 674zj, 675zk, 676zl, 677zm, 678zn, 679zo, 680zp, 681zq, 682zr, 683zs, 684zt, 685zu, 686zv, 687zw, 688zx, 689zy, 690z

Aktualniejsze dane dotyczą całego Nadleśnictwa Łochów. Mianowicie, zgodnie z „Referatem Nadleśniczego Nadleśnictwa Łochów na posiedzenie Komisji Założeń Planu ustalającego wytyczne do prac urzędniowych Planu urzędniowania lasu na lata 2025 – 2034”, lasy ochronne na terenie Nadleśnictwa Łochów zostały zatwierdzone decyzją Ministra Środowiska z dnia 16 lutego 2005 roku; zajmowały powierzchnię 5757,87 ha. Aktualnie powierzchnia ich wynosi 5699,46 ha.¹⁸

¹⁷ Ibidem (data dostępu: 23.12.2025 r.)

¹⁸ Na podstawie: Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Łochów na posiedzenie Komisji Założeń Planu ustalającego wytyczne do prac urzędniowych Planu urzędniowania lasu na lata 2025 – 2034, s. 37.

Zestawienie powierzchni leśnej według pełnionych funkcji lasu i kategorii ochronności:¹⁹

Kategoria ochronności	Powierzchnia (ha)
Glebochronne	700,60
Wodochronne	4422,48
Nasienne	115,48
Ostoje zwierząt	171,79*
W miastach i wokół miast	370,92

* w tym 81,81 ha lasy wodochronne

Na obszarze gminy Miedzna nie przeprowadzono szczegółowej inwentaryzacji fauny i flory z uwzględnieniem gatunków rzadkich i chronionych.

Na podstawie danych pochodzących z „Programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Łochów” można wywnioskować, że na terenie gminy Miedzna mogą występować następujące rośliny oraz zwierzęta chronione i rzadkie:

Rośliny chronione

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Występowanie	Status ochronny
GROMADA: MCHY BRYOPHYTA				
1	Torfowiec	<i>Sphagnum sp.</i>	pospolite w borach bagiennych i na siedliskach wilgotnych	CH.
2	Drabik drzewkowaty	<i>Climacium dendroides</i>	dość częsty w olsach	CZ.CH.
3	Fałdownik nastroszony	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	wilgotne łąki i bagna	CZ.CH.
4	Fałdownik trzyczędowy	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	lasy liściaste i mieszane	CZ.CH.
5	Gajnik lśniący	<i>Hylocomium splendens</i>	suche i świeże bory sosnowe	CZ.CH.
6	Rokiet pospolity	<i>Pleurozium schreberii</i>	bardzo pospolity na siedliskach borów i borów mieszanych	CZ.CH.
7	Płonnik pospolity	<i>Polytrichum commune</i>	siedliska wilgotne, bagienne i czasem świeże. Dość pospolity	CZ.CH.
GROMADA: PAPROTNIKI PTERIDOPHYTA				
8	Widlicz Zeillera	<i>Diphasiastrum zeilleri</i>	różnej wielkości płaty w borach	CH. *VU
9	Widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	różnej wielkości płaty w borach	CH.
10	Widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	różnej wielkości płaty w borach mieszanych wilgotnych	CH.
11	Widłak spłaszczony	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	różnej wielkości płaty w borach	CH. *VU
12	Paprotka zwyczajna	<i>Polypodium vulgare</i>	kompleks leśny na północ od msc. Wrzoski,	CH. *VU

¹⁹ Ibidem, s. 38.

GROMADA: JEDNOLIŚCIENNE LILIOPSIDA					
Rodzina: Storzyczkowate Orchidiaceae					
13		Podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	polany leśne na południe od Wrotnowa,	CH. *VU
Rodzina Liliowate Liliaceae					
14		Konwalia majowa	<i>Convallaria majalis</i>	pospolita na siedliskach BMśw, BMw	CZ.CH.
Rodzina: Gruboszowate Crassulaceae					
15		Rojownik pospolity	<i>Jovibarba sobolifera</i>	kompleks leśny na północ od msc. Wrzoski	CH. *EN
Rodzina: Gruszyckowate Pyrolaceae					
16		Pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	stanowiska po kilka, kilkanaście osobników w borach. kompleks leśny na północ od msc. Wrzoski i w kompleksie Wrotnów	CH. *LR
Rodzina: Wrzosowate Ericaceae					
17		Bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	masowo w borach wilgotnych i mieszanych wilgotnych - zwarte łany	CH. *LR
Rodzina: Złożone Asteraceae					
18		Kocanki piaszkowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	bory w okolicach msc. Wrzoski	CZ.CH.
Rodzina: Szakłakowate Rhamnaceae					
19		Kruszyna pospolita	<i>Frangula alnus</i>	pospolita na siedliskach BMw, LMW, OI	CZ.CH.
Rodzina: Skalnicowate Saxifragaceae					
20		Porzeczka czarna	<i>Ribes nigrum</i>	niezbyt częsty w olsach, uroczysko Wrotnówek	CZ.CH. *LR
Rodzina: Rosiczkowate Droseraceae					
21		Rosiczka okrągłolistna	<i>Drosera rotundifolia</i>	dość często na bagnach w obrębie kompleksów leśnych	CH. *EN

Chronione gatunki grzybów i porostów

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Występowanie	Liczebność i status	Ochrona i zagrożenia
1	<i>Chrobotek leśny</i> <i>Cladonia arbuscula</i>	suche bory sosnowe	dość pospolity	CH.CZ
2	<i>Płucnica islandzka</i> <i>Cetraria islandica</i>	suche bory sosnowe	dość pospolity	CH.CZ

Wykaz rzadkich gatunków roślin naczyniowych

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Lokalizacja	Status ochronny
1	Goździk kropkowany	<i>Dianthus deltoides</i>	drogi śródleśne, częsty	
2	Gruszyca mniejsza	<i>Pyrola minor</i>	w borach, wsie w okolicach wsi Kolonia Miedzna i Wrzoski,	
3	Gruszyca zielonawa	<i>Pyrola chlorantha</i>	w borach, wsie w okolicach wsi Kolonia Miedzna i Wrzoski	*LR
4	Modrzewnica zwyczajna	<i>Andromeda polifolia</i>	dość powszechnie na torfowiskach oraz borach wilgotnych	*VU
5	Nerecznica szerokolistna	<i>Dryopteris dilatata</i>	pojedynczo w lasach i lasach mieszanych	*DD
6	Potocznic wąskolistny	<i>Berula erecta</i>	nad rzeką Ugoszcz w okolicach wsi Ugoszcz	
7	Traganek piaszkowy	<i>Astragalus arenarius</i>	murawy psammofilne i bory, kompleks leśny na północ od wsi. Wrzoski	*LR
8	Ukwap dwupienny	<i>Antennaria dioica</i>	bory w okolicach wsi Wrzoski, Uroczysko Ruchna	*LR
9	Zachyłka trójkątna	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	kompleks leśny na północ od wsi Wrzoski	*LR
10	Żurawina błotna	<i>Oxycoccus palustris</i>	bagna i bory wilgotne, dość często	*LR

Zwierzęta chronione w gminie

Lp.	Nazwa polska i łacińska	Występowanie	Liczebność i status	Ochrona i zagrożenia
GROMADA: OWADY INSECTA				
1	Biegacz <i>Carabus ssp.</i>	różne siedliska	dość często	CH.
2	Trzmiele <i>Bombus sp.</i>	różne siedliska	dość często	CH.
3	Mrówka rudnica <i>Formica rufa</i>	w rozproszeniu na siedliskach suchych i świeżych	dość liczne kolonie	CZ.CH.
GROMADA: PTAKI AVES				
4	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	wilgotne, podmokłe łąki i pastwiska	pospolity gatunek terenów rolniczych	CH. (1) (+)
5	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	na całym terenie	dość nielicznie na terenach leśnych	CH. (+)
6	Myszołów zwyczajny <i>Buteo buteo</i>	na całym terenie	nielicznie na terenach otwartych	CH. (+)
7	Szpak <i>Sturnus vulgaris</i>	na obrzeżach lasów	licznie zalatujący z terenów rolniczych	CH.
8	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>	na całym obszarze	gatunek pospolity	CH.
9	Wrona <i>Corvus cornix</i>	obrzeża lasów, mniejsze kompleksy	zalatujący z terenów rolniczych	CZ.CH.
10	Kruk <i>Corvus corax</i>	na całym obszarze	zwiększa swoją liczebność	CZ.CH.
11	Sroka <i>Pica pica</i>	na całym obszarze	liczny gatunek lęgowy	CZ.CH.

12	<i>Kawka</i> <i>Corvus monedula</i>	na całym obszarze	zalatujący z terenów przyleśnych	CH.
13	<i>Gawron</i> <i>Corvus frugilegus</i>	na całym obszarze	zalatujący z terenów przyleśnych	CZ.CH.
14	<i>Strzyżyk</i> <i>Troglodytes troglodytes</i>	na całym obszarze	lęgowy	CH.
15	<i>Pokrzywnica</i> <i>Prunella modularis</i>	na całym obszarze	lęgowy	CH. (+)
16	<i>Słowik szary</i> <i>Luscinia luscinia</i>	na całym obszarze	nieliczny gatunek lęgowy	CH. (+)
17	<i>Rudzik</i> <i>Erithacus rubecula</i>	na całym obszarze	liczny gatunek lęgowy	CH. (+)
18	<i>Kopciuszek</i> <i>Phoenicurus ochruros</i>	lasy i tereny zabudowane	pospolity	CH. (+)
19	<i>Pleszka</i> <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	na całym obszarze	pospolity	CH. (+)
20	<i>Kos</i> <i>Turdus merula</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek lęgowy	CH. (+)
21	<i>Drozd śpiewak</i> <i>Turdus philomelos</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek lęgowy	CH. (+)
22	<i>Kwiczół</i> <i>Turdus pilaris</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek lęgowy	CH. (+)
23	<i>Mysikrólik</i> <i>Regulus regulus</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek lęgowy	CH. (+)
24	<i>Zaganiacz</i> <i>Hippolais icterina</i>	na całym obszarze	prawdopodobnie lęgowy	CH. (+)
25	<i>Pokrzewka jarzębata</i> <i>Sylvia nisoria</i>	na całym obszarze	prawdopodobnie lęgowy	CH. (+)
26	<i>Gajówka</i> <i>Sylvia borin</i>	na całym obszarze	lęgowy	CH. (+)
27	<i>Kapturka</i> <i>Sylvia atricapilla</i>	na całym obszarze	lęgowy	CH. (+)
28	<i>Pięgża</i> <i>Sylvia curruca</i>	na całym obszarze	dość nielicznie	CH. (+)
29	<i>Cierniówka</i> <i>Sylvia communis</i>	na całym obszarze	pospolity gatunek lęgowy	CH. (+)
30	<i>Piecuszek</i> <i>Phylloscopus trochilus</i>	na całym obszarze	pospolity gatunek lęgowy	CH. (+)
31	<i>Pierwiosnek</i> <i>Phylloscopus collybita</i>	na całym obszarze	pospolity gatunek lęgowy	CH. (+)

32	<i>Świstunka leśna Phylloscopus sibilatrix</i>	na całym obszarze	pospolity gatunek lęgowy	CH. (+)
33	<i>Kukułka Cuculus canorus</i>	na całym obszarze	nieliczny gatunek lęgowy	CH. (+)
34	<i>Dzięcioł czarny Dryocopus martius</i>	na całym obszarze	nieliczny gatunek lęgowy	CH.(1) (+)
35	<i>Dzięcioł duży Dendrocopos major</i>	na całym obszarze	lęgowy, dość liczny	CH.
36	<i>Dzięcioł średni Dendrocopos medius</i>	na całym obszarze	nielicznie	CH. (+)
37	<i>Dzięciołek Dendrocopos minor</i>	na całym obszarze	nieliczny gatunek lęgowy	CH. (+)
38	<i>Jaskółka dymówka Hirundo rustica</i>	obrzeża lasów	zalatujący z terenów rolniczych	CH. (+)
39	<i>Jerzyk Apus apus</i>	obrzeża lasów	zalatujący z terenów rolniczych	CH. (+)
40	<i>Skowronek polny Lauda arvensis</i>	obszary nieleśne	pospolity	CH. (+)
21	<i>Pliszka siwa Motacilla alba</i>	na całym obszarze	lęgowy, dość liczny	CH. (+)
42	<i>Pliszka żółta Motacilla flava</i>	na całym obszarze	lęgowy, dość liczny	CH. (+)
43	<i>Świergotek łąkowy Anthus pratensis</i>	na całym obszarze	nieliczny, zalatujący z terenów przyleśnych	CH. (+)
44	<i>Świergotek drzewny Anthus trivialis</i>	na całym obszarze	lęgowy, dość liczny	CH. (+)
45	<i>Dzierzbka gąsiorek Lanius collurio</i>	na całym obszarze	zalatujący z terenów rolniczych,	CH. (+)
46	<i>Srokosz Lanius excubitor</i>	obszary nieleśne	nieliczny	CH. (+)
47	<i>Wilga Oriolus oriolus</i>	na całym obszarze	nieliczny gatunek lęgowy	CH. (+)
48	<i>Kowalik Sitta europaea</i>	na całym obszarze	liczny gatunek lęgowy	CH.
49	<i>Pelzacz leśny Certhia familiaris</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek lęgowy	CH. (+)
50	<i>Sikora uboga Parus palustris</i>	na całym obszarze	dość liczny gatunek lęgowy	CH.
51	<i>Czubatka Parus cristatus</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek lęgowy	CH.
52	<i>Sosnówka</i>	na całym obszarze	średnio liczny gatunek	CH.

	<i>Parus ater</i>		lęgowy	(+)
53	<i>Modraszka</i> <i>Parus caeruleus</i>	na całym obszarze	liczny gatunek lęgowy	CH.
54	<i>Bogatka</i> <i>Parus major</i>	na całym obszarze	liczny gatunek lęgowy	CH.
55	<i>Kulczyk</i> <i>Serinus serinus</i>	na całym obszarze	pospolity	CH.
56	<i>Szczygieł</i> <i>Carduelis carduelis</i>	na całym obszarze	zalatujący z terenów pozaleśnych	CH.
57	<i>Dziwonia</i> <i>Carpodacus erythrinus</i>	na całym obszarze	pospolity	CH.
58	<i>Zięba</i> <i>Fringilla coelebs</i>	na całym obszarze	liczny gatunek lęgowy	CH.
59	<i>Wróbel</i> <i>Passer domesticus</i>	na całym obszarze	pospolity	CH.
60	<i>Mazurek</i> <i>Passer montanus</i>	na całym obszarze	pospolity	CH.
GROMADA: SSAKI MAMMALIA				
61	<i>Wiewiórka</i> pospolita <i>Sciurus vulgaris</i>	na całym obszarze	często	CH.
62	<i>Ryjówka</i> malutka <i>Sorex minutus</i>	na całym obszarze	dość często	CH.
63	<i>Zębielek</i> białawy <i>Crocidura leucodon</i>	na całym obszarze	rzadko	CH.
64	<i>Rzęsorek</i> rzeczek <i>Neomys fodiens</i>	na całym obszarze	rzadko	CH.
65	<i>Łasica</i> <i>Mustela nivalis</i>	na całym obszarze	dość często	CH.
66	<i>Smużka</i> <i>Sicista betulina</i>	na całym obszarze	dość często	CH.
67	<i>Jeż</i> wschodni <i>Erinaceus concolor</i>	Rez. Kantor Stary	dość często	CH.
68	<i>Mroczek</i> późny <i>Eptesicus serotinus</i>	na całym obszarze	dość często	CH.
69	<i>Karlik</i> malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	na całym obszarze	dość często	CH.
70	<i>Borowiec</i> wielki <i>Nyctalus noctula</i>	na całym obszarze	dość często	CH.
71	Gacek wielkouch Plecotus auritus	na całym obszarze	dość często	CH.

CH - gatunek objęty ochroną ścisłą,
 CZ.CH - gatunek objęty ochroną częściową,
 LR - gatunek niższego ryzyka,
 VU - gatunek narażony na wyginiecie,
 EN - gatunek zagrożony,

DD - stopień zagrożenia trudny do określenia

* - lista zagrożonych gatunków flory naczyniowej Niziny Południowopodlaskiej,

(1) - gatunek wymagający ochrony czynnej

(+) - gatunek wymagający tworzenia obszaru Natura 2000.

Gmina Miedza położona jest poza systemem obszarów Natura 2000. W jej sąsiedztwie w obrębie powiatu węgrowskiego występują następujące obszary Natura 2000:

1. SOO PLH140007 Kantor Stary.
2. SOO PLH140011 Ostoja Nadbużańska.
3. SOO PLH140032 Ostoja Nadliwiecka.
4. OSO PLB140001 Dolina Dolnego Bugu.
5. OSO PLB140002 Dolina Liwca.
6. OSO PLB140009 Dolina Kostrzynia.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH140007 Kantor Stary

Odległość od granicy gminy około 8,0 km.

Obszar położony na skraju zwartego kompleksu leśnego o powierzchni około 1500 ha w obrębie Węgrów, leśnictwo Ruchna. Kompleks leśny otaczają pola uprawne. Obejmuje wielogatunkowe lasy liściaste z licznymi drzewami pomnikowymi. Lasy należą do trzech typów siedliskowych: las świeży, las wilgotny i las mieszany świeży.

Obszar obejmuje dobrze zachowane lasy grądowe (grąd lipowo-grabowy) oraz lasy łąkowe (łąg wiązowo-jesionowy) z licznymi drzewami pomnikowymi.

Zagrożenia:

Obniżenie poziomu wód gruntowych, wydeptywanie.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH140011 Ostoja Nadbużańska

Odległość od granicy gminy około 9,5 km.

Ostoja obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzny do Jeziora Zegrzyńskiego. Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości nie zmienione przez człowieka, pozostały tu liczne, piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi lub topolowymi łągami nadrzecznymi, z dobrze rozwiniętymi zaroślami wierzbowymi. Pierwsza terasa rzeki obfituje w starorzecza, zróżnicowana pod względem wielkości, głębokości i stopnia porośnięcia przez roślinność wodną. Do ostoi włączony jest także kompleks lasów liściastych między miejscowościami Drażniew i Platerów. Lasy zajmują niecałe 20% obszaru. Dominują siedliska nieleśne: łąki i pastwiska oraz uprawy rolnicze.

Naturalna dolina dużej rzeki. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. 16 rodzajów siedlisk z tego obszaru znajduje się w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Stwierdzono tu występowanie 21 gatunków z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jest to jeden z najważniejszych obszarów dla ochrony ichtiofauny w Polsce. Obejmuje ona 10 gatunków ryb z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z koza złotawą i kielbkiem białopłetwym. Stanowiska rzadkich gatunków roślin w tym 2 gatunki z II Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pajaków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophrys aequipes*, *Hahnia halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantus flavipes*, *Styloctetor stativus*). Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Zagrożenia:

Obwałowania i odcinanie starorzeczy od współczesnego koryta rzeki; zanieczyszczenie wód, melioracje, tamy zaporowe, trasy szybkiego ruchu, przebudowa drzewostanów w kierunku monokultur sosnowych, kłusownictwo. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową wymagają utrzymywania ich w sprawności technicznej. Na obszarze będą prowadzone działania związane ze swobodnym spływem wód i kry. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość Obszaru Natura 2000.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH140032 Ostoja Nadliwiecka

Odległość od granicy gminy około 2,0 km

Liwiec należy do największych dopływów rzeki Bug. Początek bierze w rozległej, zatorfionej niecce będącej najprawdopodobniej dawnym jeziorem lodowca. Do lat II połowy XX w. znajdował się tu jeden z największych w Polsce kompleksów torfowisk niskich typu dolinowego noszący nazwą Bagna Klimonty lub Torfowisko Klimonty, który zmeliorowano i zamieniono na łąki. Liwiec płynie przez teren o konfiguracji falistej i pagórkowatej, przecinając obszar morenowy w okolicach Kisielan i Mokobód koło Siedlec. Częściowo rzeka wykorzystuje w swoim biegu rozległe niecki wytopiskowe po bryłach martwego lodu. Podłoże rzeki jest bardzo urozmaicone, na przemian piaszczyste, żwirowe, gliniaste i zamulone. Wielokrotnie podejmowano próby regulacji koryta, ale zmieniono je jedynie w górnym i częściowo w środkowym biegu. Na odcinku od Pogorzela do ujścia Liwiec płynie naturalnym, zmiennym co do głębokości i szerokości korytem, tworząc liczne meandry. W dolnym odcinku występują liczne wyspy, śród rzeczne płycizny, łachy, plaże i starorzecza. W dolinie dominują użytki zielone tworzące mozaikę z lasami łągowymi, olsami, zaroślami wierzbowymi oraz szuwarami. Krajobraz urozmaicają pojedyncze drzewa i ich grupy. Lokalnie w wielu miejscach postępuje wtórne zabagnienie i obserwowana jest dynamiczna regeneracja naturalnej roślinności. Czynnikiem stymulującym tych procesów jest zaprzestanie użytkowania oraz działalność bobrów. Istotnym elementem doliny są kompleksy stawów rybnych w Klimontach, Czepielinie, Jarnicach, Golicach i Siedlcach oraz zalew w Węgrowie.

Jest to najcenniejszy pod względem przyrodniczym, obok doliny Bugu, obszar we wschodniej części województwa mazowieckiego. O tak wysokiej randze świadczy przede wszystkim - wysoka różnorodność biologiczna; koncentracja stanowisk chronionych i ginących gatunków roślin, grzybów i zwierząt; różnorodność siedlisk przyrodniczych oraz funkcja jednego z najważniejszych korytarzy ekologicznych o węzłowym znaczeniu ponad regionalnym. Ostoja Nadliwiecka stanowi bowiem bezpośredni łącznik pomiędzy elementami sieci ekologicznej Natura 2000, do której należą: Dolina Bugu (PLB 140001, PLH 140011), Dolina Kostrzynia (PLB 140009) oraz zgłoszony w ramach Shadow List obszar Rogoźnica. Dodatkowo poprzez swoje dopływy spina również w jeden ekologiczny system rozległy kompleks Lasów Łukowskich (projektowana ostoja ptasia OSO - Lasy Łukowskie i projektowany w ramach Shadow List SOO - Jata) oraz Kantor Stary (PLH 140007). Jeśli uwzględni się fakt łączności doliny Bugu z Pojezierzem Łęczyńsko-Włodawskim oraz z Puszczą Białowieską (za pośrednictwem Puszczy Mielnickiej) wyraźnie widać wyjątkową rolę Ostoi Nadliwieckiej jako ważnego szlaku migracyjnego, zwłaszcza dla dużych gatunków ssaków. Wysoki walor przyrodniczy doliny Liwca dodatkowo podkreśla wyznaczenie w jej obrębie Obszaru Natura 2000 na mocy Dyrektywy Ptasiej (PLB 140002). Dolina Liwca to cenny krajobrazowo i przyrodniczo kompleks przestrzenny różnych środowisk reprezentujących pełną skalę wilgotnościową siedlisk występujących w dolinie rzecznej i warunkujący ściśle określone zespoły roślin i zwierząt. Charakterystycznym elementem tutejszego krajobrazu są lasy łąkowe. Najpospolitszymi i zajmującymi największe powierzchnie są łągi olszowo-*jesionowe* *Fraxino-Alnetum*. Różnicują je fazy przede wszystkim wiek drzewostanów oraz stopień uwilgocenia, zależny od

występowania lub braku zalewów. Najlepiej wykształcone i reprezentatywne zarówno pod względem składu gatunkowego, jak i struktury łągi olszowo-jesionowe występują w obrębie kompleksu stawów rybnych w Klimontach, w okolicy Jarnic oraz Grodziska. Tutaj stwierdzono również obecność chronionego grzyba - czarki szkarłatnej *Sarcoscypha coccinea*. W środkowym i dolnym odcinku Liwca wzrasta stopniowo udział i reprezentatywność nadrzecznych łąg wierzbowych *Salicetum albo-fragilis*. Największe i najcenniejsze fragmenty tych lasów znajdują się poniżej Urli i Barchowa (gminy: Jadów i Łochów). W dolnym odcinku Liwca wzrasta liczba starorzeczy. Te naturalne zbiorniki wodne, których są wynikiem erozyjnej i akumulacyjnej działalności rzeki zmieniającej często swoje koryta w granicach tarasu zalewowego. Starorzecza w obrębie obszaru są zróżnicowane pod względem wieku i kształtu. Mają najczęściej charakter zbiorników wygiętych w kształcie liter: C, L, S i U lub rzadziej przybierają owalny kształt litery O. Znacznie rzadziej występują w formie wydłużonych rynien bocznych. Ich głębokość wynosi średnio 0,5-2 m. Powierzchnia starorzeczy jest bardzo różna i waha się od kilkudziesięciu m² do kilku hektarów. Strome i wklęsłe brzegi tych zbiorników porastają gatunki wierzb *Salix*, topole *Populus* oraz olsza czarna *Alnus glutinosa*. Wypukłe, niskie i płaskie brzegi zasiedla roślinność namuliskowa i szuwarowa, przechodząca w zewnętrzny pas zarośli, zadrzewień lub łąk. Dna najstarszych starorzeczy znajdujących się w zasięgu wód powodziowych, pokryte są osadami pochodzenia organicznego z domieszką frakcji mineralnych. Zbiorniki leżące poza zasięgiem wód powodziowych wysłane są mułem organicznym, którego zasadniczym składnikiem jest detrytus roślinny. Pospolite w obrębie obszaru są zróżnicowane pod względem fizjonomii i składu gatunkowego, nitrofilne niżowe nadrzeczne ziołorośla okrajkowe. Tworzą one wąskie pasy o różnej długości, rozmieszczone niemal na całym terenie. Pod względem fitosocjologicznym wyróżniono tu trzy grupy ziołorośli: okrajkowe zbiorowiska welonowe porastające bezpośrednio obrzeża koryta rzeki Liwiec, reprezentowane przez fitocenozy kianianki pospolitej i kielisznika zwyczajnego *Cuscuta-Calystegietum sepium* oraz pospolite w dolinie ziołorośla kielisznika zaroślowego i wierzbowicy kosmatej *Calystegio-Epilobietum hirsuti*, pokrzywy i kielisznika zwyczajnego *Urtico-Calystegietum sepium* oraz kielisznika zwyczajnego i sadzka konopiastego *Calystegio-Eupatorietum*. Występują przede wszystkim wzdłuż rowów melioracyjnych. Poza tym, spotkać je można na brzegach łąg olszowo-jesionowych *Fraxino-Alnetum*, zarośli wierzbowych oraz starorzeczy. W ich składzie gatunkowym pojawiają się gatunki przechodzące ze zbiorowisk kontaktowych. W obrębie doliny Liwca znaczący udział w krajobrazie mają łąki reprezentujące wszystkie wyższe jednostki syntaksonomiczne w obrębie klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. Do najcenniejszych należą łąki świeże ekstensywnie użytkowane należące pod względem fitosocjologicznym do klasy *Molinio-Arrhenatheretea*. Do najcenniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki rajgrasowe *Arrhenatherion elatioris* zróżnicowane pod względem wilgotności i żyzności podłoża na kilka podzespołów oraz łąki wiechlinowo-kostrzewowe *Poa-Festucetum rubrae*. Znacznie rzadziej spotkać tu można zmiennowilgotne łąki trzęślicowe ze związku *Molinietalia*, śródlądowe ciepłolubne murawy napiaskowe z klasy *Koelerio glaucae-Corynephoretea canescentis*, reprezentowane m.in. przez murawy z lepnicą wąskopłatkową *Sileno otitis-Festucetum* oraz murawy szczotlichowe *Spergulo vernalis-Corynephoretum* porastające piaszczyste wydmy zbudowane z piasków naniesionych przez rzekę. Do osobliwości tego terenu należą niewielkie płyty nizinnych torfowisk zasadowych z rzędu *Caricetalia davallianae*, które cechuje obfite występowanie kruszczyka błotnego *Epipactis palustris* i wełnianki szerokolistnej *Eriophorum litifolium*. Na okresowo odsłoniętych dnach stawów rybnych pojawiają się zbiorowiska z klasy *Isoëto-Nanojuncetea*. Do szczególnie interesujących gatunków roślin naczyniowych należą gatunki wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin - cibora żółta *Cyperus flavescens* i krwawnica pospolita *Lythrum hyssopifolia*. Ich obecność warunkuje ekstensywna gospodarka rybacka w obrębie stawów hodowlanych. Dolina Liwca jest ważną ostoją dla fauny. Szczególne znaczenie ma dla ptaków i

ichtiofauny. Wśród tej ostatniej stwierdzono 6 gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. W głównym korycie systemu rzeki Liwiec lokalnie szczególnie licznie występują różanka i koza. Poprawa jakości wody oraz czynna ochrona spowodować mogą dynamiczny rozwój ich populacji. Obszar to jedno z centrów występowania w województwie wydry *Lutra lutra* i bobra *Castor fiber*. Po dolinie Bugu jest to najważniejsza w województwie ostoja staroduba błotnego *Ostericum palustre*. Stwierdzono tu również w latach 80-tych lipiennika *Loesela Liparis loeseli*, jednak ze względu na brak kontynuacji badań, stanowiska te nie zostały potwierdzone w późniejszym okresie. Dolina Liwca to jedna z najważniejszych ostoi dla populacji: poczwarówek - zwężonej *Vertigo angustior* i jajowatej *Vertigo moulinsiana* oraz skójki gruboskorupowej *Unio carassus*. Stwierdzono tu również zatoczka łamliwego *Anisus vorticulus*. Obszar ten ma szczególne znaczenie dla ochrony i zachowania brzozy niskiej *Betula humilis*, gatunku figurującego w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin. Jej populacja na odcinku Czepielin-Golice liczy ok. 200 osobników i jest jedną z największych w województwie mazowieckim. Dolina Liwca ma również duże znaczenie pod względem biogeograficznym. Stanowi m.in. najdalej wysunięte na północ miejsce występowania ważki lecichy białoznacznej *Orthetrum albistylum*, będąc tym samym północną granicą zasięgu tego gatunku. Z innych rzadkich gatunków warty podkreślenia jest północny gatunek ważki - łątka wiosenna *Coenagrion lunulatum*. Szczególną rzadkością jest obecność chrząszcza *Rhantus consputus*, który w Polsce notowany był zaledwie na kilku stanowiskach. Tutaj też odkryto bardzo rzadkiego w Polsce pająka *Tetragnatha reimoseri*. Tym samym stanowisko to stało się elementem łącznikowym izolowanych do tej pory względem siebie populacji w północno-wschodniej Polsce i na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim. Dla borealnego pająka *Aphileta misera* dolina Liwca jest południowym krańcem zasięgu. Przeprowadzone w stawach rybnych obszaru badania wykazały duże bogactwo gatunkowe brzuchorzęsków *Gastrotricha*. Znalezienie *Ichthyidium bifurcatum* jest drugim stwierdzeniem tego gatunku w Polsce, a trzecim na świecie. Godne podkreślenia jest występowanie w obrębie obszaru pijawki lekarskiej *Hirudo medicinalis*, gatunku wymienionego w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Zagrożenia:

Niewątpliwie poważnym zagrożeniem na terenie obszaru są zburzenia stosunków wodnych wywołane wcześniejszą regulacją koryta Liwca w jego górnym i częściowo środkowym odcinku. Deficyt wody potęgowany jest szybkim spływem wód powierzchniowych systemem rowów melioracyjnych oraz źle funkcjonującym systemem piętrzeń. Stan czystości wody budzi również poważne zastrzeżenia. Dopływ zanieczyszczeń do rzeki jest dwójakiego rodzaju: obszarowy i punktowy. Pierwszy związany jest ze spływem związków azotowych i fosforowych z okolicznych łąk i pól. Jego natężenie wzrasta w wyniku wycinania drzew i zarośli w strefie przybrzeżnej Liwca, stanowiących naturalne bufory dla biogenów. Zrzut punktowy ściśle związany jest ze ściekami pochodzącymi z indywidualnych gospodarstw oraz ściekami z oczyszczalni nie zawsze w dostatecznym stopniu oczyszczonych. Toksyczne osady powstałe z tych ostatnich zalegają na dnie Liwca poniżej oczyszczalni ścieków w Siedlcach. Zagrożeniem dla siedlisk przyrodniczych jakimi są łąki i murawy są przekształcenia gospodarcze i ekonomiczne w sektorze rolniczym. Powodują one stopniowy zanik tradycyjnej gospodarki łąkowo-pasterskiej. Zaprzestanie wypasu i wykaszania uruchamia sukcesję. Nowym zjawiskiem jest powstawanie dużych gospodarstw rolnych nastawionych na jeden rodzaj produkcji. Tym samym w krajobrazie pojawiają się wysokoproduktywne, monokulturowe i wielkopowierzchniowe obszary. Bardzo poważne zagrożenia w dolnym odcinku Liwca niesie ze sobą rozwój zabudowy letniskowej i jednorodzinnej, która powoduje zabudowywanie i fragmentację jego doliny, jak również stwarza bariery migracyjne (grodzenie posesji do koryta rzeki). Do czynników bezpośrednio zagrażających należy zaliczyć także wzrastający niekontrolowany ruch turystyczny i szeroko pojętą, nieorganizowaną i spontaniczną rekreację. Ułatwiona dostępność terenu zwiększa natężenie kłusownictwa i

wandalizmu. Szczególnie eksploatowane są zasoby ryb, zarówno w samej rzece jak i starorzeczach.

Specjalnej Ochrony Ptaków PLB140001 Dolina Dolnego Bugu

Odległość granicy gminy około 6,5 km.

Obszar obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzyny do Jeziora Zegrzyńskiego. Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości nie zmienione przez człowieka, pozostały tu liczne, piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi lub topolowymi łęgami nadrzecznymi; wzdłuż rzeki występują dobrze rozwinięte zarośla wierzbowe. Pierwsza terasa rzeki obfituje w starorzecza, zróżnicowane pod względem wielkości, głębokości i stopnia porośnięcia przez roślinność wodną. Do ostoi włączony jest także kompleks lasów liściastych między miejscowościami Drażniew i Platerów.

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 51. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych. Jedno z nielicznych w Polsce stanowisk łęgowych gadożera; do niedawna jedno z nielicznych w Polsce stanowisk kulona. W okresie łęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bocian czarny, brodziec piskliwy, cyranka, czajka, czapla siwa, krwawodziób, gadożer (PCK), kszczyk, kulik wielki (PCK), płaskonos, podróżniczek (PCK), rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sieweczka obroźna (PCK), zimorodek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, kania czarna, derkacz, wodnik i samotnik. Niestety brak jest danych o ptakach w okresie pozalęgowym. Bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pajaków (*Agyneta affinis*, *A. saxatilis*, *Chocorna picinus*, *Enoplognatha thoracica*, *Enophrys aequipes*, *Hahnia halveola*, *Iberina candida*, *Leptyphantès flavipes*, *Styloctetor stativus*). Cenny kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym charakterze naturalnym oraz szereg zbiorowisk roślinnych związanych z siedliskami wilgotnymi. Stanowiska rzadkich gatunków roślin.

Zagrożenia:

Największe zagrożenie dla tutejszej awifauny stwarzają obwałowania i odcinanie starorzeczy od współczesnego koryta rzeki oraz zabudowa doliny. Zanieczyszczenie wód, melioracje, tamy zaporowe, trasy szybkiego ruchu, przebudowa drzewostanów w kierunku monokultur sosnowych, kłusownictwo, to kolejne czynniki, zagrażające ptakom i przyrodzie obszaru. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryto rzeczne wymagają utrzymywania ich w należyłym stanie technicznym. Na obszarze będą prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód oraz lodu. Przy wykonywaniu powyższych zadań zachowana zostanie dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość Obszaru Natura 2000.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB140002 Dolina Liwca

Odległość od granicy gminy 0,5 km.

Obszar obejmuje dolinę rzeki Liwiec, od źródeł do ujścia rzeki do Bugu, z łąkami i zalewowymi pastwiskami utworzonymi na zmeliorowanych bagnach. Niektóre odcinki rzeki mają charakter naturalny, na innych odcinkach jest ona uregulowana, lokalnie w dolinie występują wtórne zabagnienia. Miejscami brzegi Liwca są płaskie, zajęte przez łąki i wilgotne, zalewane pastwiska, na innych odcinkach brzegi są wysokie. W dolinie przeważają łąki i pastwiska, lokalnie występują łęgi olchowe i olchowo-jesionowe oraz niewielkie kompleksy leśne, z dominującym udziałem sosny. Podłoże stanowią tu gleby mineralne. Na terenie obszaru znajdują się dwa kompleksy stawów rybnych (48 ha i 70

ha) oraz trzeci kompleks stawów rybnych w Mordach. W latach 1992 i 1993 najcenniejsze pod względem ornitologicznym fragmenty doliny zostały zmeliorowane. Ostoja ptasia o randze europejskiej E50. Występuje co najmniej 20 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: cyraneczka, cyranka, czernica, czajka, kulik wielki (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), brodziec piskliwy, rycyk; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują perkoz rdzawoszyi, bocian biały, krzyżówka, błotniak stawowy, derkacz, sieweczka rzeczna, kszyc, rybitwa czarna, podróżniczek, strumieniówka, ortolan. W okresie wędrówek występują w stosunkowo dużej liczbie gęsi zbożowa i białoczelna: gęś białoczelna do 4 500 osobników.

Zagrożenia:

Głównym zagrożeniem są melioracje, powodujące osuszenie terenu.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB140009 Dolina Kostrzynia

Odległość od granicy gminy 16,5 km.

Ostoja obejmuje dolinę rzeki Kostrzyn wraz z łąkami, mokradłami i kompleksami stawów rybnych oraz otaczające ją lasy łęgowe, olsy i zespoły zarośli. Obszar jest ekstensywnie użytkowany rolniczo i otaczają go w większości pola uprawne.

Występuje tu co najmniej 20 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, 3 gatunki zostały zamieszczone na liście zagrożonych ptaków w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Zagrożenia:

Zmiana łąk na grunty orne, zaniechanie koszenia, sukcesja lasu, melioracja i przesuszanie torfowisk, planowana budowa autostrady przecinającej ostoję.

W odległości około 4,0 km od granicy gminy znajduje się Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu, a w odległości około 12,0 km Nadbużański Obszar Chronionego Krajobrazu.

Gmina Miedza położona jest w obrębie obszaru zwanego „Zielone Płuca Polski”.

Zielone Płuca Polski jako system ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych w skali regionu (obszar funkcjonalny) powstał na początku lat osiemdziesiątych XX wieku i obejmował część północno-wschodniej Polski. Ideę sformułował Krzysztof Wolfram - leśnik, ekolog, krajoznawca i fotografik z Białegostoku w 1983 roku. Początkowo obszar funkcjonalny obejmował tereny byłego województwa suwalskiego wraz z obszarem Wielkich Jezior Mazurskich (w całości), Bagna Biebrzańskie, Puszcze Knyszyńską, Dolinę Górnej Narwi i Puszcze Białowieską.

W miarę upływu czasu obszar Zielonych Płuc Polski powiększył się o takie perły polskiej przyrody i krajobrazu, jak Dolina Bugu, Puszcza Kurpiowska, Pojezierze Brodnickie, Dolina Drwęcy, Pojezierze Iławsko-Ostródzkie oraz Wyżyna Elbląska i Zalew Wiślany. Dziś obszar ten liczy 63,2 tys. km². Od 1989 roku pracami materializującymi ideę ZPP zajmowała się Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska poprzez utworzone Biuro Porozumienia Zielone Płuca Polski. Od października 2005 roku wszystkie sprawy związane z realizacją zadań związanych z programem ZPP wykonuje Fundacja Zielone Płuca Polski.

Idea ZPP od początku w założeniach traktowała cały obszar regionu północno-wschodniej Polski jako funkcjonalnie powiązany ze sobą system wartości przyrodniczych. Główne jej tezy programowe, które do dziś nie straciły aktualności, przedstawiają się następująco:

- określenie w formie kompleksowego opracowania wartości przyrodniczych obszarów północno-wschodniej Polski, na tle postępującej degradacji środowiska przyrodniczego w kraju i Europie Środkowo-Wschodniej, a następnie

- wyodrębnienie tego fragmentu Polski, jako oddzielnej jednostki funkcjonalnej w ramach przestrzennego zagospodarowania kraju;
- zapewnienie w planach perspektywicznych zagospodarowania kraju warunków technicznych, społecznych i nakładów na zaprzestanie degradacji regionu, oraz na systematyczne podwyższanie standardu czystości gleb, powietrza i wody;
 - zrezygnowanie z lokalizacji nowych zakładów przemysłowych i rolniczych wyjątkowo uciążliwych dla środowiska przyrodniczego, a w ramach modernizacji już istniejących wprowadzenie jak najszybciej nowoczesnych i skutecznych urządzeń zabezpieczających, takich jak: oczyszczalnie ścieków, filtry, technologie odsiarczania spalin, neutralizatory odpadów;
 - w odniesieniu do produkcji rolno-spożywczej dążenie do wykorzystania lokalnych możliwości i zapewnienie odpowiedniej motywacji dla produkcji czystej i zdrowej żywności, przeznaczonej na potrzeby kraju oraz na eksport do państw wysoko uprzemysłowionych. Olbrzymie obszary terenów chronionych, w tym: parków narodowych, parków krajobrazowych oraz ich otuliny mogą stanowić tereny przeznaczone do produkcji zdrowej żywności;
 - stworzenie możliwości rozwoju wszechstronnie pojętej turystyki, wypoczynku i rekreacji opartej na pełnej, potrzebnej do tego celu infrastrukturze technicznej i organizacyjnej; założone niedoinwestowanie przemysłowe w tym rejonie kraju musi być „nadrobione” przez rolnictwo ekologiczne i turystykę, głównie przyrodniczą;
 - dążenie do powstania na terenie tego obszaru bazy sanatoryjno-uzdrowiskowej o znaczeniu ogólnopolskim, a dalej międzynarodowym, wykorzystując do tego celu stan czystości powietrza regionu oraz inne wybitne walory przyrodnicze;
 - ochrona i zagospodarowanie zasobów wodnych zgodne z naturalnymi walorami ekologicznymi regionu; ten kierunek wykorzystuje fakt położenia obszaru ZPP w przeważającej części w zlewni rzeki Narew i w zasięgu kompleksu największych jezior w Polsce;
 - zapewnienie warunków rozwoju i obszarów leśnych stabilizujących środowisko przyrodnicze dorzecza Narwi, Niemna i Pregoty z zachowaniem ich bogactwa ekologicznego, genetycznego, ekonomicznego i społecznego; obszary te, jako jedyny zwarty region Polski, utrzymały do dnia dzisiejszego stosunkowo mało zmienione wartości, pełniące podstawową funkcję banku genetycznego kraju w tej części Europy;
 - ochrona różnorodności kulturowej obszaru z uwzględnieniem aspektów religijnych i narodowościowych; ta część działań na rzecz Zielonych Płuc Polski od samego początku traktowana była jako nierozdzielny element ochrony krajobrazu tego regionu kraju.

W Warszawie - 20 grudnia 2004 roku - w gmachu Ministerstwa Środowiska zostało zawarte czwarte w historii tego regionu i Polski porozumienie władz administracji samorządowej oraz instytucji finansowych na rzecz realizacji programu Zielone Płuca Polski. Postanowiono wówczas zawrzeć porozumienie na czas nieokreślony oraz nadać mu charakter otwarty dla innych potencjalnych sygnatariuszy, którego zadania realizowane będą poprzez:

- powołanie Rady Programowej Porozumienia Zielone Płuca Polski;
- utworzenie Fundacji Zielone Płuca Polski, która będzie sukcesorem dotychczasowej działalności Biura Porozumienia Zielone Płuca Polski Narodowej Fundacji Ochrony Środowiska i przyznanie prawa do Znak Promocyjnego Zielone Płuca Polski;
- stanowienie w przyszłości - w miarę potrzeb - innych form organizacyjno-prawnych wspierających ideę zrównoważonego rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski.

Porozumienie władz województw północno-wschodniej Polski jest bardzo ważnym aktem politycznym, który jest uważnie monitorowany przez społeczność międzynarodową. Jest to z pewnością pierwszy w dziejach Polski świadomy krok władzy i społeczeństwa na rzecz przyjęcia idei i zasad ekorozwoju (zrównoważonego rozwoju) jako podstawowego kierunku bytu gospodarczego, społecznego i kulturalnego, połączonego z ochroną środowiska, zgodnego ze sprawiedliwością międzygeneracyjną. Koncepcja Zielone Płuca Polski zakłada, że w warunkach europejskich istnieje konieczność stosowania dużo szerszych form ochrony środowiska przyrodniczego niż parki narodowe i krajobrazowe. Należy tworzyć całe regiony ochronne legitymujące się szczególnymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi oraz równocześnie niską presją cywilizacyjną. W takich specyficznych regionach parki narodowe, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody czy inne formy powierzchniowe powinny tworzyć szkielet obszaru (regionu) chronionego, kierującego się w całości zasadami zrównoważonego rozwoju. Powinny być one tworzone w skali poszczególnych państw i ponad ich granicami, przy wykorzystaniu międzynarodowych instrumentów ochronnych i legislacyjnych. Takie przedsięwzięcia pomogłyby propagować ideę wieloprzestrzennego, międzynarodowego systemu ochrony naszego kontynentu, czyli Zielonych Płuc Europy.

Środowisko kulturowe

Wykaz obiektów wpisanych do ewidencji zabytków

Id	Nazwa obiektu	Czas powstania	Wpis do rejestru zabytków	Obręb	Działka ewidencyjna	Stan zachowania
1	Cmentarz parafialny w Ugoszczy	1923 r.	nie	Ugoszcz	47	dobry
2	Cmentarz parafialny w Miedznie	Początek XIX w.	nie	Miedzna	420, 421	dobry
3	Dom nr 31 w Poszewce	Początek XX w.	nie	Poszewka	279	dobry
4	Dom nr 23 w Poszewce	Początek XX w.	nie	Poszewka	244	dobry
5	Dom nr 20 w Orzeszówce	1890 r.	nie	Orzeszówka	441	dobry
6	Kostnica murowana w zespole kościoła w Miedznie	Początek XX w.	nie	Miedzna	1421	dobry
7	Pozostałości parku krajobrazowego w zespole dworskim w Miedznie	II połowa XIX w.	nie	Miedzna	542/3	dobry
8	Nagrobek hr. Jana Butlera	Koniec XIX w.	nie	Miedzna	1421	dobry
9	Dom nr 28 w Poszewce	Początek XX w.	nie	Poszewka	282/1	dobry
10	Pozostałości parku w zespole dworskim we Wrotnowie	II połowa XIX w.	nie	Wrotnów	552	dobry
11	Stodoła w zespole dworskim we Wrotnowie	Początek XX w.	nie	Wrotnów	554	dobry
12	Mleczarnia	Lata 30 XX w.	nie	Poszewka	286/3	zadowalający

Prognoza oddziaływania na środowisko do Planu Ogólnego gminy Miedzna

13	Budynek Urzędu Gminy	1925-1926 r.	tak	Miedzna	1425	dobry
14	Krzyż	1899 r.	nie	Wrotnów	brak danych	dobry
15	Krzyż	1909 r.	nie	Wrzoski	1088	dobry
16	Kapliczka	Lata 50 XX w.	nie	Wrzoski	931	dobry
17	Krzyż	1910 r.	nie	Rostki	362	dobry
18	Kapliczka	1935 r.	nie	Orzeszówka	441	dobry
19	Krzyż	1906 r.	nie	Wola Orzeszowska	458	dobry
20	Kapliczka	Początek XX w.	nie	Miedzna	1425	dobry
21	Figura Matki Bożej	Lata 30 XX w.	nie	Żeleźniki	1306	dobry
22	Kapliczka	II połowa XX w.	nie	Poszewka	332/1	dobry
23	Kapliczka	Lata 40 XX w.	nie	Tchórzowa	206	dobry
24	Krzyż	1907 r.	nie	Warchoły	351	dobry
25	Kapliczka	1896 r.	nie	Warchoły	672	dobry
26	Kapliczka	1936-1937 r.	nie	Zuzułka	765/5	dobry
27	Kapliczka	1723 r.	tak	Międzyleś	454	dobry
28	Dwór murowany w zespole dworskim we Wrotnowie	II połowa XIX w.	nie	Wrotnów	552	zły
29	Kościół parafialny p.w. Św. Antoniego z Padwy w Ugoszczy	1929-1931 r.	tak	Ugoszcz	254	dobry
30	Młyn motorowy	I połowa XX w.	nie	Miedzna	515/7	dobry
31	Dwór drewniany w zespole dworskim w Miedznie	II połowa XIX w.	nie	Miedzna	542/3	dobry
32	Dwór obronny	XVI/XVII w.	tak	Miedzna	534/16	niepokojący
33	Zajazd	II połowa XVIII w.	tak	Miedzna	1427/5	dobry
34	Zespół kościoła w Miedznie	1887-1893 r.	tak	Miedzna	1421	dobry
35	Kaplica objawień	XVII.XVIII w.	tak	Miedzna	1576/2	dobry
36	Układ przestrzenny miejscowości Miedzna	XV-XIX w.	nie	Miedzna	nie dotyczy	dobry
37	Układ przestrzenny miejscowości Międzyleś	XV-XIX w.	nie	Międzyleś	nie dotyczy	dobry
38	Układ przestrzenny miejscowości Poszewka	XV-XIX w.	nie	Poszewka	nie dotyczy	dobry
39	Układ przestrzenny miejscowości Wrzoski	XV-XIX w.	nie	Wrzoski	nie dotyczy	dobry
40	Obora w zespole folwarcznym w Międzylesiu	Początek XX w.	nie	Międzyleś	437/1	dobry
41	Stodoła w zespole folwarcznym w Międzylesiu	Początek XX w.	nie	Międzyleś	437/1	dobry
42	Dom nr 78 w Międzylesiu	Lata 20 XX w.	nie	Międzyleś	452	dobry

43	Dom nr 82 w Międzylesiu	Lata 30 XX w.	nie	Międzyleś	449	dobry
44	Siedziba biblioteki i Rady Sołeckiej	Lata 30 XX w.	nie	Międzyleś	175/2	niepokojący
45	Dom nr 34 w Orzeszówce	I połowa XX w.	nie	Orzeszówka	518	dobry
46	Dom nr 19 w Woli Orzeszowskiej	Lata 30 XX w.	nie	Wola Orzeszowska	79	zadowolający
47	Szkoła powszechna	Lata 20 XX w.	nie	Wrotnów	601	dobry
48	Dom nr 7 we Wrzoscach	Lata 30 XX w.	nie	Wrzoski	958	zadowolający
49	Dom nr 11 we Wrzoscach	Lata 30 XX w.	nie	Wrzoski	955	dobry
50	Dom nr 12 we Wrzoscach	Lata 30 XX w.	nie	Wrzoski	1017	zadowolający
51	Dom nr 21 we Wrzoscach	Lata 30 XX w.	nie	Wrzoski	945	zadowolający

IV. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY NADBUŻAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

1. Oddziaływanie na ludzi

Poprzez oddziaływanie na ludzi rozumie się przekroczenie standardów emisyjnych oraz dopuszczalnych norm hałasu (dopuszczalnych norm zanieczyszczeń) określonych w przepisach o ochronie środowiska.

Na obecnym etapie trudno jest określić ryzyko wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, gdyż Plan Ogólny wyznacza strefy planistyczne i ustala dla nich jedynie parametry i wskaźniki urbanistyczne takie jak: minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalna nadziemna intensywność zabudowy.

Hałas

Przy sporządzaniu, na podstawie Planu Ogólnego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się tereny, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, zgodnie z art. 114 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 647 ze zm.).

Zagrożenia środowiska przyrodniczego, dotyczące emisji hałasu, zostaną poddane głębszej analizie przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które to plany będą realizowane na podstawie Planu Ogólnego, tj. na wyznaczonych w Planie strefach planistycznych i zgodnie z ustanowionymi dla nich gminnymi standardami urbanistycznymi.

Pole elektromagnetyczne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) pole elektromagnetyczne to *pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz*.

Dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego w zależności od funkcji obszaru szczegółowo rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 2448).

Przez teren gminy Miedzna przebiegają linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV oraz linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 400 kV, będące jednym z głównych źródeł promieniowania niejonizującego. W projekcie Planu Ogólnego, w granicach pasa technologicznego ww. linii elektroenergetycznych, wyznaczono strefę komunikacyjną (tereny dróg) oraz głównie strefę otwartą, gdzie w podstawowym profilu funkcjonalnym ustala się: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej; w profilu dodatkowym strefy SO dopuszcza się jedynie teren zieleni urządzonej. W zasięgu przebiegu linii elektroenergetycznej 400 kV i pasa technologicznego od linii znajduje się także strefa gospodarcza 6 SP w miejscowości Tchórzowa (zakład drobiarski „Polana”) – przy ewentualnej rozbudowie zakładu należy kierować się zachowaniem zgodności z przepisami odrębnymi dotyczącymi realizacji inwestycji w sąsiedztwie linii.

Projekt Planu Ogólnego nie ustala konkretnych inwestycji wprowadzających zagrożenie wystąpienia pól elektromagnetycznych, dlatego brak jest podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Przepisy odrębne wymagają zachowania pasów technologicznych od linii elektroenergetycznych, o szerokości w zależności od napięcia, w których zakazuje się m.in. lokalizacji miejsc pobytu ludzi, a tym samym ogranicza ekspozycję ludzi na promieniowanie, co zapewnia stałą ochronę mieszkańcom.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) jako poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*.

Zgodnie z informacją od Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na terenie gminy Miedzna nie znajdują się zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (dane na dzień 18.09.2024 r.).

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 73 ust. 3) w obrębie zwartej zabudowy miast i wsi zabroniona jest budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, przy czym dopuszczalna jest rozbudowa takich zakładów pod warunkiem, iż doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym ograniczenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych. Jednocześnie wyżej przytoczony zapis z ustawy nie dotyczy budowy i rozbudowy zakładów na obszarach określanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako tereny przeznaczone do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, jeżeli plany te nie zawierają ograniczeń dotyczących zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi (zgodnie z art. 73 ust. 3a ustawy Prawo ochrony środowiska).

W Planie Ogólnym gminy Miedzna nie wprowadza się szczegółowych ustaleń dotyczących wyżej wspomnianych zakładów, jednakże wskazuje się tereny, takie jak: strefa gospodarcza SP z przeznaczeniem m.in. na teren produkcji czy strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową SZ i strefa produkcji rolniczej SR z przeznaczeniem m.in. na teren produkcji w gospodarstwach rolnych. Strefy gospodarcze SP zlokalizowano głównie poza zwartą zabudową wsi, a wprowadzone strefy produkcji rolniczej SR służyć mają przede wszystkim umożliwieniu rozbudowy istniejących siedlisk rolniczych bądź lokalizacji paneli fotowoltaicznych. Należy w tym miejscu przytoczyć zapis z ustawy Prawo ochrony środowiska, który mówi, iż *zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lokalizuje się w bezpiecznej odległości od siebie, od wielorodzinnych budynków mieszkalnych (...), od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego (...), od dróg krajowych oraz od linii kolejowych o znaczeniu państwowym.*

W wyniku analizy Planu Ogólnego gminy Miedzna, stwierdza się, że strefy gospodarcze SP z profilem funkcjonalnym podstawowym „teren produkcji”, wyznaczono w sąsiedztwie stref SJ oraz SZ w odległości mniejszej niż to wynika z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317). Albowiem, zgodnie z załącznikiem Nr 1 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2024 r. poz. 2404), wydanego na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), każdy teren produkcji obejmuje:

- teren produkcji przemysłowej,
- teren produkcji energii, w tym: **teren elektrowni wiatrowej**, teren elektrowni słonecznej,
- teren składów i magazynów,
- teren przemysłu portowego.

Niemniej jednak elektrownie wiatrowe, jako faktyczne przeznaczenie terenu, wymieniane są w profilu dodatkowym strefy produkcji rolniczej SR oraz strefy otwartej SO, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.). Plan Ogólny gminy Miedzna **nie dopuszcza** w strefach SR i SO „terenu elektrowni wiatrowej”. Należy zatem założyć, iż Plan nie przewiduje lokalizacji tychże elektrowni, a celem wyznaczenia stref gospodarczych SP jest wyłącznie umożliwienie rozwoju działalności gospodarczej i/lub usługowej.

2. Wpływ na zwierzęta i rośliny

Ustalenia Planu Ogólnego gminy Miedzna nie wprowadzają obcych krajobrazowo form zagospodarowania oraz zapobiegają niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy, co jest korzystne dla środowiska zwierzęcego i roślinnego w gminie.

Szczegółowe ustalenia dla terenów zostaną określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które z kolei zostaną sporządzone w zgodności z Planem Ogólnym i gminnymi standardami urbanistycznymi stref planistycznych.

Generalnie zapisy Planu zmierzają do maksymalnej ochrony szaty roślinnej, wzmocnienia naturalnych siedlisk oraz jej wzbogacenia. Plan zapewnia pełną ochronę najcenniejszych elementów zieleni w gminie:

- terenów leśnych,
- zespołów zieleni o charakterze półnaturalnym występujących w ciągach ekologicznych dolin cieków powierzchniowych,
- zieleni urządzonej, parków, zieleni cmentarnej oraz pojedynczych drzew i ich skupisk.

W kilku miejscach, w wyniku planowanego zainwestowania, zostaną zdegradowane aktywne biologicznie ekosystemy łąkowe dolin rzecznych.

W granicach opracowania występują zasadnicze trzy strefy o odmiennych warunkach przyrodniczych, czego skutkiem są zróżnicowane warunki bytowania fauny:

1. Tereny, w skład których wchodzi obszary lasów, zadrzewień i zakrzewień oraz dolin rzecznych, które charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem fauny. Na obszarach tych stwierdzono występowanie licznych gatunków ssaków, płazów i gadów. Występują tu ptaki zaroślowe i łąkowe. Te wartościowe tereny w wyniku realizacji zapisów Planu w przeważającym stopniu zostaną zachowane w dotychczasowym użytkowaniu, co będzie sprzyjało zachowaniu dotychczasowej fauny.

2. Tereny niezainwestowane o niewielkich wartościach przyrodniczych, z małym udziałem drzew (przede wszystkim tereny rolne), na których występuje obecnie niewielki udział przedstawicieli fauny ich funkcje w przewodzie zostaną zachowane, nie nastąpią zmiany ilościowe i jakościowe w świecie zwierząt.

3. Tereny obecnie ze znacznym stopniem zurbanizowania (rejon miejscowości Miedzna) charakteryzujące się występowaniem stosunkowo ubogiej fauny w związku z tym, iż środowisko bytowania fauny jest bardzo ograniczone. Występują tu głównie gatunki ptaków, które przystosowały się do zmienionego środowiska. Powyższe tereny pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu, co nie wpłynie na faunę tu występującą.

Trzeba zauważyć, że w strefach potencjalnego przemieszczania się fauny i flory Plan nie wprowadza barier ograniczających migrację organizmów.

Realizacja ewentualnych zalesień pociąga dla środowiska przyrodniczego zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki (choć oczywiście tych pozytywnych jest zdecydowanie więcej):

- ograniczenie procesów erozyjnych,
- zwiększenie retencji gruntowej,
- ograniczenie spływu powierzchniowego,
- przekształcenie warunków topoklimatycznych,
- miejscami ograniczenie przewietrzania terenu,
- zwiększenie powierzchni miejsc bytowania lokalnej fauny,
- częściowa zmiana warunków siedliskowych szaty roślinnej,
- poprawa walorów krajobrazowych terenu,
- wzmocnienie systemu przyrodniczego terenu,
- poprawa stanu higieny atmosfery i klimatu akustycznego.

3. Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Północna część gminy Miedzna położona jest w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz w jego otulinie.

Obecnie podstawą prawną funkcjonowania parku jest Uchwała nr 121/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowski.

Nie stwierdza się kolizji w planowanym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w obrębie Parku z nakazami, zakazami i ograniczeniami wynikającymi z ww. uchwały.

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Zapisy Planu zapewniają pełną ochronę w/w obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja ustaleń Planu nie spowoduje niszczenia roślin i siedlisk chronionych, nie spowoduje również istotnych oddziaływań na zwierzęta chronione.

Do głównych obszarów (struktur) systemu ekologicznego gminy należą:

a) Ekosystemy bagienne, łąkowe, polne i wodne doliny rzeki Miedzanki i rzeki Ugoszcz wraz z przyległymi ekosystemami leśnymi – stanowiące wieloprzestrzenny element systemu przyrodniczego o znaczeniu ponadlokalnym.

- b) Pozostałe mniejsze tereny leśne oraz doliny cieków wodnych i obniżeń terenowych jako elementy drobnoprzestrzenne systemu przyrodniczego o znaczeniu lokalnym.
- c) Elementy wspomagające i współdziałające w zakresie funkcjonowania systemu ekologicznego gminy: zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz zespoły zieleni półnaturalnej.

Można stwierdzić, że ustalenia Planu nie naruszają ciągłości powiązań przyrodniczych w gminie. Tylko na bardzo małych fragmentach systemu przyrodniczego gminy wprowadza się zabudowę, tak więc jego ciągłość nie zostanie przerwana, funkcje przyrodnicze będą zachowane, jedynie nieco zmniejszy się ich przestrzenny zasięg. Plan Ogólny zasadniczo zachowuje wszystkie najwartościowsze enklawy zieleni. Na pozostałe tereny wartościowe przyrodniczo wprowadza stosunkowo niewielką intensywność zainwestowania o ograniczonych gabarytach oraz funkcjach nie stanowiących kolizji z obszarami przyrodniczymi.

Dla najwartościowszych terenów lasów z roślinnością naturalną i zespołami zieleni półnaturalnej zachowuje się dotychczasowe użytkowanie i charakter.

Zapisy Planu w sposób optymalny chronią lokalną różnorodność biologiczną.

Ewentualne zalesienia wzmocnią system przyrodniczy gminy jak również przyczynią się do zwiększenia różnorodności biologicznej.

Realizacja ustaleń Planu nie spowoduje kolizji z koncepcją zagospodarowania na terenie Zielonych Płuc Polski.

Gmina Miedzna położona jest poza systemem obszarów Natura 2000, w związku z czym nie przewiduje się wpływu ustaleń Planu na obszar Natura 2000.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 to:

- Dolina Liwca (kod: PLB140002),
- Ostoja Nadliwiecka (kod: PLH140032),
- Kantor Stary (kod: PLH140007),
- Dolina Dolnego Bugu (kod: PLB140001),
- Ostoja Nadbużańska (kod: PLH140011),
- Dąbrowy Ceranowskie (kod: PLH140024),
- Puszcza Biała (kod: PLB140007).

4. Oddziaływanie na wodę

Ustalenia Planu zapewniają ochronę zarówno zasobom ilościowym wód powierzchniowych, jak również ich jakości, albowiem na ternach wód powierzchniowych Plan ustala głównie STREFĘ OTWARTĄ (SO), najbardziej adekwatną dla terenów zielonych wolnych od zabudowy, której głównym przeznaczeniem są: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych oraz teren infrastruktury technicznej.

Potencjalne zagrożenia dla stanu czystości wód podziemnych mogą w przyszłości płynąć z niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej i zanieczyszczeń komunikacyjnych związanych z ruchem pojazdów i parkowaniem.

Z uwagi na panujące warunki hydrogeologiczne w strefie dolin i obniżeń oraz na obszarach bezpośrednio do nich przyległych, poziom wód przypowierzchniowych jest narażony na przekształcenia jakościowe.

Ścieki bytowe związane bezpośrednio z życiem człowieka charakteryzują się podwyższoną mętnością, barwą, odczynem zasadowym, utleniałością oraz wykazują znaczną zawartość chlorków, siarczanów, azotu organicznego i amonowego, zawiesin. Organiczne składniki omawianych ścieków podlegają stopniowo procesowi mineralizacji. Zanieczyszczenia infiltrujące do podłoża i dalej do wód podziemnych podlegają procesom samooczyszczenia, którego produktami końcowymi są proste

związki nieorganiczne, zazwyczaj dobrze rozpuszczalne w wodzie. Natomiast detergenty zawarte w ściekach bytowo-gospodarczych wykazują dużą odporność na rozkład biologiczny. Na wody podziemne szczególnie niekorzystnie wpływają tzw. detergenty twarde tj. trudnorozkładalne w procesach samooczyszczania.

Zakładając, że procesy mineralizacji ścieków przebiegają w atmosferze niedostatku tlenu, należy liczyć się, że do wód podziemnych (w przypadku nieszczelności zbiorników czy przewodów) mogą przenikać białka, tłuszcze, węglowodany, azotyny, kwasy organiczne, aldehydy, siarczany, fosforany, amoniak oraz szereg kationów.

Nieszczelne szamba i przewody mogą być również ogniskiem zanieczyszczenia bakteriologicznego wód podziemnych. Przenikanie i rozprzestrzenianie się w wodach podziemnych zanieczyszczeń bakteriologicznych jest uzależnione od właściwości utworów, przez które przesącza się woda. Bakterie przedostające się do wód z reguły mogą w tym środowisku przeżyć jakiś czas i przemieszczać się wraz z wodami podziemnymi. Z uwagi na panujące w rejonie opracowania warunki hydrodynamiczne (niewielkie spadki hydrauliczne, a co za tym idzie niewielkie prędkości przepływu wód), ewentualne źródła skażeń bakteriologicznych nie będą tutaj miały dużego zasięgu, lecz na małym obszarze mogą wystąpić z dużą intensywnością stanowiąc istotne zagrożenie dla ludzi.

Na przeważającej części terenu ścieki odprowadzane są do podziemnych zbiorników na nieczystości.

Przy założeniu pełnej szczelności przewodów doprowadzających ścieki i zbiorników na nieczystości nie występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych. Jednak w sytuacjach awaryjnych jak i przy opróżnianiu zbiorników istnieje znaczne niebezpieczeństwo przedostania się zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej (szczególnie w przypadku braku jej izolacji).

Pod wpływem działalności inwestycyjnej wody gruntowe stosunkowo łatwo ulegają również przekształceniom ilościowym.

Obniżenie zwierciadła wód gruntowych lub nawet likwidacja warstwy wodonośnej może nastąpić w wyniku następujących działań występujących łącznie lub pojedynczo:

- ograniczenie infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej
- drenaż powierzchniowy lub podziemny
- odcięcie podziemnego dopływu wód
- pobór wody podziemnej

W przypadku omawianego obszaru można spodziewać się poboru wód podziemnych na bardzo niewielkich obszarach drenażu podziemnego oraz pewnego ograniczenia w infiltracyjnym zasilaniu warstwy wodonośnej w strefie przypowierzchniowej.

Trudno na obecnym etapie określić wpływ rozwoju urbanizacyjnego gminy na stan ilościowy zasobów wód podziemnych. Jak wspomniano wyżej przewiduje się niewielki wzrost poboru wody podziemnej, który będzie wynikał głównie ze zwiększenia ilości obiektów produkcyjnych i usługowych.

Oszacowanie wzrostu zapotrzebowania na wodę jest tylko możliwe w przypadku potrzeb komunalnych, choć wartości szacunkowe są bardzo przybliżone. Natomiast w przypadku potrzeb przemysłowych, podanie nawet mocno przybliżonych szacunków jest niemożliwe. Zużycie wody przez zakłady produkcyjne i usługowe będzie zależało od profilu ich działalności, rozwiązań technicznych z zakresu gospodarki wodnej oraz stosowanych technologii.

Ograniczenie infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej w wyniku realizacji nowej zabudowy nie wpłynie na zmiany bilansu wodnego omawianego terenu. Przyczyną drenażu podziemnego może być projektowana zabudowa i nowobudowana infrastruktura podziemna. Na większości terenu zwierciadło wód gruntowych występuje na dużej głębokości, więc wykopy fundamentowe nie będą wymagały prowadzenia odwodnień lub odwodnienia będą miały minimalny zasięg. Przewody kanalizacyjne będą posadowione powyżej zwierciadła wód gruntowych i nie nastąpi tu zjawisko drenażu podziemnego. Jednak w strefach dolin i obniżen oraz na terenach

bezpośrednio przyległych do tych stref, zwierciadło wód gruntowych zalega na głębokości do 2,0 m - może więc zaistnieć potrzeba wykonania lokalnych odwodnień. Będą miały one jednak ograniczony zasięg i będą krótkotrwałe, czyli nie spowodują zmian reżimu hydrogeologicznego w szerszym zakresie. Natomiast mogą spowodować przekształcenia warunków siedliskowych występującej tam szaty roślinnej.

5. Oddziaływanie na powietrze

Na terenie gminy zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza wiązać się będzie przede wszystkim z rozwojem aktywności gospodarczej na terenach strefy gospodarczej (SP). Może tu nastąpić zwiększona emisja szkodliwych substancji (dwutlenek siarki, tlenek azotu, tlenki węgla, pyły) do atmosfery, pomimo stosowania nowoczesnych technologii i urządzeń redukujących zanieczyszczenia. Nie należy spodziewać się pogorszenia stanu higieny atmosfery w wyniku ogrzewania budynków. Pogorszenie stanu higieny atmosfery nastąpi również w rejonach wskazanych w Planie pod powierzchnią eksploatację surowców mineralnych (strefa górnictwa - SG). Będzie to przede wszystkim związane ze zwiększeniem emisji pyłów z tych obiektów. Modernizacja układu drogowego będzie związana z rozwojem przestrzennym i ekonomicznym gminy, dlatego należy spodziewać się zwiększenia natężenia ruchu pojazdów (głównie w rejonach przeznaczonych pod rozwój aktywności gospodarczej), a co za tym idzie ze zwiększeniem emisji komunikacyjnych w obrębie obszarów przyległych do ciągów komunikacyjnych.

Drogi oddziałują na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego substancjami, jedynie poprzez prowadzony po niej ruch drogowy. Ogólnie rzecz biorąc, silniki napędzane benzynami i olejem napędowym emitują znaczne ilości substancji toksycznych takich, jak: CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, pyły i Pb. Zdecydowanie najmniej zanieczyszczeń emitują silniki napędzane gazem propanbutan. W sumie spaliny samochodowe zawierają szereg toksycznych substancji (minimalnie także rakotwórczych jak: WWA, benzopiren i sadza). Składniki te mają negatywny wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt (mniej wpływają na kondycję roślin), przyczyniają się do wzmagania procesów erozyjnych i korozyjnych, mają swój udział w zanieczyszczeniu gleby, wód powierzchniowych i gruntowych.

Przy przewidzianym w Planie rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej należy przypuszczać, że emisja zanieczyszczeń na terenie gminy zwiększy się, choć z dużym prawdopodobieństwem można przypuszczać, że dopuszczalne normy nie zostaną przekroczone.

6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Nieuniknione są przekształcenia rzeźby terenu w strefach przeznaczonych pod eksploatację surowców mineralnych. W Planie wskazuje się TEREN GÓRNICTWA (SG). Wykorzystanie istniejących zasobów surowców wynika z konieczności zaspokojenia potrzeb lokalnych. Eksploatacja surowców powinna być prowadzona w sposób pozwalający na optymalne wykorzystanie złoża przy jednoczesnej sukcesywnej rekultywacji.

Na pozostałych terenach objętych Planem przekształcenia naturalnej rzeźby będą miały charakter lokalny i mało istotny. Miejscami, gdzie Plan dopuszcza lokalizację zabudowy na terenach dolinnych, można spodziewać się wyrównania, a miejscami nadsypania terenu, co w konsekwencji doprowadzi do ograniczenia zasięgu tych form morfologicznych. Jednak na przeważającej części obszarów niezabudowanych, a przeznaczonych pod nowe zainwestowania, należy jedynie spodziewać się powstawania nasypów z gruntu wybranego pod fundamenty i piwnice nowych obiektów budowlanych oraz z wykopów pod urządzenia podziemnej i naziemnej infrastruktury technicznej. Prace ziemne będą na ogół dotyczyć strefy przypowierzchniowej gruntu, a grunt z wykopów budowlanych będzie prawdopodobnie częściowo wywożony oraz w

części będą z niego formowane nasypy na miejscu. W efekcie końcowym tych prac, powierzchnia terenu zostanie miejscami nieznacznie podniesiona, bez zasadniczego wpływu na jego ogólną konfigurację. Należy przypuszczać, że większość projektowanych obiektów będzie miała standardowe i płytkie posadowienie, czyli do głębokości około 2,0 m p.p.t. i w tych przypadkach przekształcenia rzeźby terenu związane z nowym zainwestowaniem będą bardzo niewielkie.

Na obszarach istniejącej zabudowy nie należy w ogóle spodziewać się przekształceń konfiguracji terenu. Jedynie okresowo podczas prac modernizacyjnych, remontowych lub wprowadzania zabudowy uzupełniającej mogą pojawić się niewielkie nasypy lub wykopy, które po zakończeniu wyżej wymienionych prac zostaną zlikwidowane.

W wyniku realizacji ustaleń Planu nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej - stopień ograniczenia będzie zróżnicowany w zależności od rodzaju projektowanej zabudowy.

Nieodwracalnych przekształceń warunków gruntowych należy spodziewać się w miejscach lokalizacji budynków oraz elementów obsługi technicznej, takich jak drogi czy elementy infrastruktury. Przeobrażeniu ulegnie strefa, w której właściwości geologiczno-gruntowe mają wpływ na projektowanie, realizację i eksploatację inwestycji, bowiem naturalna gleba nie spełnia technicznych wymogów lokalizacji budynku czy realizacji elementów infrastruktury komunikacyjnej. Skutkiem powstania nowych obiektów będą zatem zmiany warunków podłoża, usunięcie warstwy próchnicznej oraz zagęszczanie i uszczelnianie gruntów.

7. Oddziaływanie na krajobraz

Teren objęty opracowaniem charakteryzuje się zróżnicowaniem zainwestowania i zagospodarowania, czego konsekwencją jest różny charakter krajobrazu oraz stopień jego antropogenicznego przekształcenia.

W granicach opracowania wyróżnić można następujące jednostki funkcjonalne:

- tereny przyrodniczo czynne,
- tereny zurbanizowane,

Występuje tu krajobraz miejski oraz podmiejski, o walorach którego decydują:

- typowość krajobrazu (cechy regionalne),
- harmonijność i naturalność krajobrazu,
- różnorodność krajobrazu.

Podstawowymi wartościami krajobrazu są:

- wartości przyrodnicze,
- wartości widokowe,
- wartości kulturowe.

Tereny o bardzo wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz kulturowych to:

- dolina Miedzanki,
- dolina rzeki Ugoszcz,
- tereny położone w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

W wyniku realizacji zapisów Planu na przeważającej powierzchni obszaru opracowania zostanie zachowany charakter terenów oraz dotychczasowe zagospodarowanie i zainwestowanie. Na terenach dotychczas wolnych od zabudowy, gdzie wprowadza się nowe zainwestowanie, może dojść do niewielkich zmian w krajobrazie wynikających oczywiście z wprowadzenia obiektów kubaturowych, likwidacji istniejącej zieleni oraz drobnych przekształceń rzeźby terenu. Jednak w odniesieniu do całej gminy będą to mało istotne przekształcenia w krajobrazie.

8. Oddziaływanie na klimat

Nieuniknioną konsekwencją zakładanego procesu urbanizacji omawianego terenu będzie przekształcenie warunków topoklimatycznych (klimatu lokalnego) terenów dotychczas otwartych (niezainwestowanych).

Na terenach wyłączonych z zainwestowania nie należy spodziewać się jakichkolwiek przekształceń klimatu lokalnego. Podobnie sytuacja przedstawia się z obszarami istniejącej zabudowy. Natomiast zmiana (na pozostałych obszarach) obecnego charakteru zagospodarowania terenów otwartych, niezabudowanych wpłynie niewątpliwie modyfikująco na warunki klimatu lokalnego. Wprowadzenie nowej zabudowy będzie sprzyjać rozwojowi lokalnej wymiany pionowej i poziomej powietrza, szczególnie w nocy. Zmniejszy się również niebezpieczeństwo występowania przymrozków radiacyjnych. W miarę stopniowego pojawienia się i wzrostu roślinności przydomowej i urządzonej zieleni ozdobnej zoptymalizują się warunki wilgotnościowe i zmniejszy możliwość występowania niekorzystnych stanów przegrzania w lecie w obrębie obszarów niezabudowanych. Kierunek spodziewanych przekształceń topoklimatycznych wpłynie więc niewątpliwie korzystnie na jakość klimatu odczuwalnego.

Negatywnym zjawiskiem będzie ograniczenie przewietrzania terenów otwartych, dotychczas pozbawionych zabudowy, co równocześnie z degradacją części zieleni wysokiej spowoduje pogorszenie warunków klimatu zdrowotnego.

W odniesieniu do naturalnych warunków klimatycznych, na terenach zurbanizowanych obserwuje się:

- mniejsze natężenie promieniowania całkowitego o ok. 10 - 20%,
- wzrost średniej temperatury powietrza o 0,5 - 3,00°C oraz zmniejszenie amplitudy dobowej i rocznej,
- wzrost średniej temperatury minimalnej o 1,0 - 2,00°C,
- wzrost częstości inwersji temperatury powietrza,
- niższą wilgotność względną powietrza,
- częstsze występowanie zamglenia (szczególnie w zimie),
- znacznie większe zapylenie i większa liczba jąder kondensacji oraz większe stężenie zanieczyszczeń gazowych (SO₂, CO₂, CO),
- mniejszą o 20 - 30% średnią prędkość wiatru i wzrost liczby dni z ciszą atmosferyczną o 5 - 20%,
- deformacje pola prędkości wiatru i jego kierunku.

9. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Złóża

W Planie Ogólnym ustalono 5 stref górnictwa (SG):

- 1 SG w Zuzułce (eksploatacja złoża zaniechana),
- 2 SG w Tchórzowej,
- 3 SG, 4 SG i 5 SG w Żeleźnikach (eksploatacja złoża zaniechana na części działki nr 1593).

Ustalenie w Planie strefy górnictwa nie przesądza o ponownej eksploatacji złoża.

Chronione grunty leśne i rolne klas I-III

Grunty rolne klas I-III oraz grunty leśne podlegają ochronie przed zmianą przeznaczenia, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82).

Nowowprowadzone tereny pod zainwestowanie w niedużej części znajdują się na gruntach rolnych klasy I-III; z reguły Plan stara się chronić te grunty przed nową zabudową.

Nie przewiduje się wprowadzania zabudowy na grunty leśne, gdzie ustalono głównie STREFĘ OTWARTĄ (SO). Wyjątkiem może być teren ruin zamku w miejscowości Miedzna. Jednakże z uwagi na wyjątkowość obiektu oraz rekreacyjny charakter otoczenia nie przewiduje się zagrożenia dla ochrony i poszanowania gruntów leśnych. Ponadto zmiana przeznaczenia gruntów leśnych i rolnych klas I-III odbywa się w postaci zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne w procedurze sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

10. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Realizacja zapisów Planu będzie prowadzi do zapewnienia ochrony obszarów dziedzictwa kulturowego i zabytków znajdujących się na terenie gminy – przeznaczenia terenu, ustalone w miejscach występowania zabytków bądź dóbr materialnych, są dostosowane do pełnionych przez te obszary funkcji i nie stwarzają zagrożenia dla ochrony dziedzictwa kulturowego gminy. Analiza ustaleń Planu pozwala wnioskować, iż podczas ich formułowania kierowano się zasadą wzmocnienia istniejących walorów oraz tworzenia nowych wartości kulturowych w gminie. Ponadto zagospodarowanie, prowadzenie badań, prac i robót oraz podejmowanie innych działań związanych z nimi musi odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami, dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad nimi. Zatem zapisy Planu nie spowodują negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne gminy Miedzna.

11. Oddziaływanie na Nadbużański Park Krajobrazowy i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Północna część gminy znajduje się w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Po analizie ustalonych w Planie stref planistycznych w powyższym obrębie, nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na Park i otulinę, gdyż są to głównie strefy o charakterze mieszkaniowym, zagrodowym oraz niewielkie tereny usługowe (strefa produkcji rolniczej 1 SR, pełniąca rolę „zaplecza” dla istniejących gospodarstw zagrodowych, znajduje się obrębie otuliny Parku). Wszelkie tereny o charakterze przemysłowym zlokalizowano w części gminy poza granicą Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny (np. 6 czy 8 SP). Ponadto wszelkie ustalone strefy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy zagrodowej stanowią przede wszystkim przedłużenie/uzupełnienie istniejących terenów zainwestowanych w podobny sposób – Plan nie wprowadza stricte nowych, dużych osiedli ludzkich. Co więcej, w strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową, położonych w granicy Parku, nie ustala się profilu dodatkowego *teren wielkotowarowej produkcji rolnej*.

Na terenie gminy znajduje się 11 pomników przyrody oraz 3 użytki ekologiczne w miejscowości Zuzułka. Planowane zagospodarowanie nie wprowadza zagrożenia dla tychże form ochrony przyrody - w miejscach występowania pomników przyrody oraz na terenie użytków ekologicznych ustalono głównie strefę otwartą SO, która, z uwagi na swój profil funkcjonalny, nie stanowi zagrożenia dla ich właściwej ochrony.

12. Propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie ww. oddziaływaniami

Nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko w gminie Miedzna, w szczególności na Nadbużański Park Krajobrazowy.

W wyniku analiz stwierdzono m.in., iż w Planie Ogólnym:

- wyznaczono strefy planistyczne w sposób umożliwiający utrzymanie ich funkcji przyrodniczych,
- strefy planistyczne pod zabudowę wyznaczono kierując się zasadą ochrony gruntów rolnych klasy III, podlegających ochronie na podstawie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a wskazane pod zainwestowanie tereny położone na gruntach III klasy i poza obszarem uzupełnienia zabudowy będą podlegały procedurze uchwalenia planu miejscowego, w którym zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze będzie możliwa po uzyskaniu stosownej zgody,
- uwzględniono obecność udokumentowanych złóż kopalin oraz terenów górniczych,
- parametry zabudowy, określone w gminnym katalogu stref planistycznych, zostały ustalone z poszanowaniem form ochrony przyrody oraz obiektów i obszarów stanowiących dziedzictwo kulturowe gminy,
- lasy oraz tereny naturalnej zieleni nieprzewidziane pod zainwestowanie, ustalono jako strefa otwarta SO, która pozwala na maksymalną ochronę takowych terenów.

W związku z powyższym nie proponuje się rozwiązań mających na celu zapobieganie oddziaływaniom.

V. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Przyjęte w Planie rozwiązania dla przyszłego zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzna pozwalają na zrównoważony rozwój gospodarczy regionu, poniesienie poziomu życia zarówno obecnych, jak i przyszłych mieszkańców, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad ochrony środowiska oraz walorów krajobrazowych i kulturowych gminy Miedzna. Należy zatem stwierdzić, iż przy wyborze rozwiązań planistycznych kierowano się zasadą zachowania ładu przestrzennego i nawiązania do obecnego sposobu zagospodarowania w gminie. Ponadto nie napotkano luk we współczesnej wiedzy w metodzie zapisów i rozstrzygnięć Planu Ogólnego.

W związku z powyższym **nie proponuje się rozwiązań alternatywnych** dla tych, zaproponowanych w Planie.

VI. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZENIA

Analiza skutków realizacji postanowień Planu w zakresie oddziaływania na środowisko może dotyczyć:

- oddziaływania inwestycji,
- przestrzegania ustaleń obowiązujących decyzji administracyjnych (w szczególności o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia),
- całego terenu, a w takim przypadku może to być monitoring prowadzony przez właściwe organy administracji państwowej, wyznaczone do badania stanu środowiska (np. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

Wskazane jest także, by co najmniej raz na cztery lata przeprowadzano analizę skutków realizacji postanowień planu ogólnego, tj. badanie aktualności polityki

przestrzennej.

Ponadto monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń Planu Ogólnego, tj. zgodność miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z określonymi strefami planistycznymi oraz gminnymi standardami urbanistycznymi, będzie prowadzony przez Radę Gminy Miedzna na bieżąco w trakcie procedury uchwalania miejscowego planu.

VII. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Gmina Miedzna położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, ok. 70 km od granicy z Białorusią. Ponadto ustalenia Planu Ogólnego mają wydźwięk raczej wyłącznie lokalny, zatem **nie będą oddziaływać transgranicznie**.

VIII. AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2025 r. poz. 567 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2024 r. poz. 757);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r. poz. 733);
- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2025r. poz. 1590);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155 poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r. poz. 1395 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019r. poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112);

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2023 r. poz. 2758 ze zm.).

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

„Prognoza” jest realizacją obowiązku określonego w art. 51. Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 13i ust. 3 pkt 3 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje gminę Miedzna w jej granicach administracyjnych.

Opracowanie „Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu Ogólnego gminy Miedzna” ma na celu ocenę ustaleń Planu w aspekcie ochrony walorów środowiska przyrodniczego, jak również określenie przewidywanych jego przekształceń i związanych z tym warunków życia ludzi wynikających z realizacji przyjętych ustaleń Planu.

Ustalenia Planu Ogólnego gminy Miedzna nie wprowadzają obcych krajobrazowo form zagospodarowania oraz zapobiegają niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy, co jest korzystne dla środowiska zwierzęcego i roślinnego w gminie.

Północna część gminy Miedzna położona jest w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz w jego otulinie. Nie stwierdza się kolizji w planowanym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów położonych w obrębie Parku z nakazami, zakazami i ograniczeniami wynikającymi z uchwały nr 121/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego im. Wojciecha Bogumiła Jastrzębowskiiego.

Na terenie gminy ochronie prawnej podlegają pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Zapisy Planu zapewniają pełną ochronę w/w obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Realizacja ustaleń Planu nie spowoduje niszczenia roślin i siedlisk chronionych, nie spowoduje również istotnych oddziaływań na zwierzęta chronione.

Ustalenia Planu zapewniają ochronę zarówno zasobom ilościowym wód powierzchniowych, jak również ich jakości, albowiem na ternach wód powierzchniowych Plan ustala głównie STREFĘ OTWARTĄ (SO), najbardziej adekwatną dla terenów zielonych wolnych od zabudowy, której głównym przeznaczeniem są: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych oraz teren infrastruktury technicznej.

Na terenie gminy zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza wiązać się będzie przede wszystkim z rozwojem aktywności gospodarczej na terenach strefy gospodarczej (SP).

W wyniku realizacji zapisów Planu na przeważającej powierzchni obszaru opracowania zostanie zachowany charakter terenów oraz dotychczasowe zagospodarowanie i zainwestowanie. Na terenach dotychczas wolnych od zabudowy, gdzie wprowadza się nowe zainwestowanie, może dojść do niewielkich zmian w krajobrazie wynikających oczywiście z wprowadzenie obiektów kubaturowych, likwidacji istniejącej zieleni oraz drobnych przekształceń rzeźby terenu. Jednak w odniesieniu do całej gminy będą to mało istotne przekształcenia w krajobrazie.

Realizacja zapisów Planu będzie prowadzić do zapewnienia ochrony obszarów

dziedzictwa kulturowego i zabytków znajdujących się na terenie gminy – przeznaczenia terenu, ustalone w miejscach występowania zabytków bądź dóbr materialnych, są dostosowane do pełnionych przez te obszary funkcji i nie stwarzają zagrożenia dla ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.

Gmina Miedzna położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, ok. 70 km od granicy z Białorusią. Ponadto ustalenia Planu Ogólnego mają wydźwięk raczej wyłącznie lokalny, zatem **nie będą oddziaływać transgranicznie**.

Biała Podlaska, dnia 18.12.2025r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024r. poz. 1112 ze zm.)

oświadczam

że jako autorka „*Prognozy oddziaływania na środowisko do planu ogólnego gminy Miedzna*” spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Aleksandra Pypina